

GLASBA IN SLUH 2017

Poročilo o pilotni anketi, izvedeni med osnovnošolci v času sistematičnega zdravstvenega pregleda sluha

Ljubljana, 2017

Vodja naloge:

Dr. Sonja Jeram, univ. dipl. biol.

Sodelavki pri nalogi:

Bojana Bažec, univ. dipl. inž. kem. inž.

Helena Pavlič, dipl. san. inž.

Zdravnica, odgovorna za sistematični preventivni pregled otrok in mladine:

Marisa Višnjevec Tuljak, dr. med., spec. šol. med., ZD Izola

Izvajalki pregleda sluha:

Helena Repič, logoped, avdiometrist in Eva Žorž, zdravstveni tehnik, Center za komunikacijo, sluh in govor Portorož

Študijo je odobrila Komisija RS za medicinsko etiko pri Ministrstvu za zdravje.

Ilustracija: Matija Cipurić

Nacionalni inštitut za javno zdravje je v letu 2017 v sodelovanju z Zdravstvenim domom Izola med osnovnošolci v času sistematičnega zdravstvenega pregleda izvedel anketo o njihovih navadah poslušanja glasbe »Kako pogosto poslušáš glasbo in kakšna zvrst glasbe ti je najbolj všeč?«.

Namen študije je bil predvsem ugotoviti izvedljivost anketiranja v času sistematičnega zdravstvenega pregleda, s katerim želimo povečati ozaveščenost mladostnikov o možnih nevarnih posledicah pogostega in dolgotrajnega poslušanja glasbe prek slušalk za njihov sluh.

KAZALO

Uvod.....	5
1. Namen in cilji študije.....	5
2. Metode in vzorec	5
3. Rezultati	6
4. Zaključki	6
5. Razprava.....	7
6. Literatura	7
PRILOGA 1: Zbirni odgovori na vprašanja v anketi.....	8
PRILOGA 2: Protokol izvedbe ankete.....	37
PRILOGA 3: Shema protokola za izvedbo ankete	38

Zahvala

Vsem učencem in učenkam ter njihovim staršem se zahvaljujemo za razumevanje in čas, ki so ga porabili, da so nam omogočili izvedbo pilotne ankete.

Zahvaljujemo se osebju osnovnih šol, ki sta privolili v sodelovanje in nam omogočili sodelovanje z učenci.

Iskreno se zahvaljujemo tudi zdravstvenim delavcem, ki so pokazali veliko zanimanja za naše delo in s svojim aktivnim sodelovanjem podprli našo idejo o potrebi po večjem ozaveščanju mladih o nevarnostih za okvare sluha. Posebej se zahvaljujemo Marisi Višnjevec Tuljak, dr. med., spec. šol. med. iz Zdravstvenega doma Izola. Že vrsto let v sklopu svojih delovnih obveznosti opravlja sistematične zdravstvene preglede otrok, ki vključujejo tudi pregled sluha, zato je bilo njeno sodelovanje še posebej dragoceno.

Uvod

Strokovnjaki Znanstvenega odbora Evropske unije (EU) za nastajajoča in na novo ugotovljena zdravstvena tveganja (SCENIHR) so leta 2008 opozorili, da dolgotrajno poslušanje preglasne glasbe z rabo prenosnih predvajalnikov glasbe pri 5 % do 10 % mladostnikov lahko predstavlja tveganje za okvaro sluha, ki se kaže kot šumenje v ušesih (tinitus) oziroma začasna ali trajna naglušnost (1). Na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ) smo z anketo »Kako pogosto poslušáš glasbo in kakšna zvrst glasbe ti je najbolj všeč?«, ki smo jo izvedli leta 2013, ugotovili, da 12,4 % mladostnikov (od 1635 sodelujočih osnovnošolcev in srednješolcev), glasbo z uporabo prenosnih predvajalnikov glasbe poslušá tako pogosto in glasno, da bi pri njih lahko pričakovali okvaro sluha, če bi s takim načinom vedenja vztrajali več let (2). Na podlagi zbranih rezultatov smo se odločili, da bomo s študijami in ozaveščanjem otrok nadaljevali predvsem v osnovnih šolah. Ocenili smo, da osnovnošolci glasbo prek slušalk poslušájo v manjši meri kot srednješolci in je zato ozaveščanje v tem starostnem obdobju primernejše.

1. Namen in cilji študije

Namen pilotne študije je pridobiti informacije o navadah poslušanja glasbe med osnovnošolci in o morebitnih povezavah med okvarami sluha ter poslušanjem glasbe prek slušalk. Želimo povečati ozaveščenost mladostnikov o možnih nevarnih posledicah glasnega, pogostega in dolgotrajnega poslušanja glasbe prek slušalk za njihov sluh. S poročilom o rezultatih pilotne študije prav tako želimo vsem sodelujočim posredovati zbrane odgovore, naše zaključke in priporočila za zaščito sluha otrok in mladostnikov. V pilotni fazi primarno še testiramo protokol izvedbe anketiranja, da bi v najmanjši možni meri obremenjevali šole in zdravstvene domove, pa tudi starše in učence.

2. Metode in vzorec

K sodelovanju smo z vabilom šolam povabili učence 8. razreda dveh osnovnih šol - Vojke Šmuc in Livade v Izoli, ki so v letošnjem letu opravili sistematični zdravstveni pregled v Zdravstvenem domu Izola.

V študijo so bili vključeni vsi povabljeni učenci, ki so se s sodelovanjem strinjali in so pridobili soglasje za sodelovanje s strani svojih staršev. Udeležene osebe za sodelovanje pri študiji niso prejele nobenega denarnega ali drugačnega nadomestila. Pri izvedbi ankete je bila zagotovljena anonimnost sodelujočih. V času sistematičnega pregleda so učenci izpolnili anketo, zdravnik pa je v anketi dopolnil informacije o metodi pregleda sluha (šepet, avdiologija) in rezultatu pregleda sluha (ni težav, minimalna okvara sluha, okvara sluha), ki ga je že predhodno izvedel Center za komunikacijo, sluh in govor Portorož.

Anketo smo izvedli ob rednem sistematičnem pregledu, mesec dni zatem, ko je bilo opravljeno preverjanje sluha. Na ta način smo zbrali objektivne podatke o sluhu učencev, hkrati pa poskrbeli, da so učenci izpolnili anketo in tako imeli čas, da razmišljajo o svojih navadah poslušanja glasbe. Za študijo smo za anketiranje mladostnikov nekoliko priredili in skrajšali verzijo ankete »Kako pogosto poslušáš glasbo in kakšna zvrst glasbe ti je najbolj všeč?«, ki smo jo pripravili na podlagi nemške ankete (3). Celotna anketa je zajemala 31 vprašanj, ki so bila združena v šest sklopov. Prvi sklop je zajemal vprašanja o učencu (spol, starost), drugi sklop vprašanja o navadah poslušanja glasbe v zadnjem letu, tretji sklop vprašanja o ukvarjanju z glasbo (igranje glasbenega instrumenta, petje) in drugimi aktivnostmi, pri katerih je prisotna glasba ali hrup (športni dogodki ipd.), četrti sklop

vprašanja o rabi prenosnih predvajalnikov glasbe v zadnjem tednu in peti sklop vprašanja o zaznavanju šumenja v ušesih in vprašanja o sluhu. V anketi je v šestem sklopu zaključni dve vprašanji o sluhu izpolnila zdravnica na podlagi rezultata preverjanja sluha z avdiološko metodo, ki ga je izvedel Center za komunikacijo, sluh in govor Portorož. Zdravnica je delo opravila v skladu z določili Zakona o varstvu osebnih podatkov.

Postopek izvedbe ankete smo izvedli po protokolu, ki smo ga dopolnili in popravili glede na izkušnje v pilotni anketi 2015. Protokol izvedbe ankete ob sistematičnem preventivnem pregledu je shematsko prikazan in dopolnjen z navodili v Prilogah 2 in 3.

Odgovore smo iz vprašalnikov prepisali v bazo podatkov in jih nato uredili za zbirno grafično predstavitev. Zaradi majhnega števila sodelujočih odgovorov nismo statistično podrobneje analizirali. Rezultate predstavljamo s kratkim povzetkom, zbrane odgovore na posamezna vprašanja pa podajamo v Prilogi 1.

3. Rezultati

Na naše vabilo se je odzvalo 67 učencev (26 fantov in 41 deklet) iz osnovnih šol Vojke Šmuc in Livade v Izoli.

Med vsemi učenci so bile ugotovljene minimalne okvare sluha pri dveh učencih.

Učenci sami so svoj sluh večinoma ocenili kot dober ali zelo dober. Šest jih je sluh ocenilo kot srednje dober, dva kot slab, eden pa zelo slab, vendar pri teh učencih okvare sluha pri pregledu niso bile zaznane.

Šumenje v ušesih je vsaj enkrat že zaznalo 19 učencev, enako število jih je šumenje zaznalo že večkrat. En učenec je navajal stalno šumenje v ušesih.

Od 45 učencev, ki so glasbo v zadnjem tednu poslušali z uporabo slušalk, je večina (31 učencev) jakost na predvajalniku glasbe naravnala na manj kot 80 % maksimalne vrednosti. Na 80 % je jakost naravnala šest učencev, dva na 90 % in pet na maksimalno možno vrednost. Od 13 učencev, ki so glasbo poslušali glasneje, je bilo 11 deklet in dva fanta. Med temi so tri dekleta omenila, da so enkrat zaznala šumenje v ušesih, osem deklet je šumenje zaznalo že večkrat, medtem ko oba fanta, ki sta glasbo poslušala glasneje, šumenja v ušesih nista navajala. Devet od 13 učencev se ukvarja tudi z glasbo, trije pa se pogosto udeležujejo glasbenih dogodkov in obiskujejo zabave z glasbo. Od 13 učencev in učenek so tri dekleta in en fant včasih sluh zaščitili z ušesnimi čepki.

Glede na naše rezultate nismo opazili povezave med zaznavanjem šumenja v ušesih in navadami poslušanja glasbe prek slušalk prenosnih predvajalnikov glasbe.

4. Zaključki

Rezultati izvedene študije so pokazali, da je izvedba ankete v času sistematičnega zdravstvenega pregleda osnovnošolcev izvedljiva brez večjih zapletov.

Anketo je izpolnilo 67 osnovnošolcev, med katerimi je bila pri pregledu sluha ugotovljena minimalna okvara pri dveh učencih.

Šumenje v ušesih je že zaznalo 39 učencev, v enem primeru je to bilo stalno prisotno. Šumenja v ušesih nismo uspeli povezati z navadami poslušanja glasbe.

Vsak dan glasbo prek slušalk poslušajo manj kot petina (16,4 %) vseh učencev. Med njimi jih glasnost nad 80 % možne nastavitve naravnano sedem. Ti učenci bi si z dolgotrajnim poslušanjem glasbe na enak

način lahko povzročili okvaro sluha.

5. Razprava

Ključni namen naše študije je bil, da testiramo postopek izvedbe ankete ob sistematičnem pregledu, zato odgovorov nismo statistično podrobneje analizirali. Ob tem smo vsaj v manjšem obsegu prispevali k ozaveščanju mladih o možnosti okvare sluha zaradi nepremišljenega in pretiranega poslušanja glasbe. Pripravili smo zgibanko z osnovnimi informacijami o nevarnostih pretiravanja pri poslušanju glasbe in možnostih za preprečevanje trajnih okvar sluha. Kljub temu da smo imeli majhen vzorec učencev, so rezultati pokazali, da je ocena deleža učencev, ki so bolj izpostavljeni tveganju za okvaro sluha, primerljiva z doslej objavljenimi rezultati drugih študij (1).

Natančnejša navodila za postopek anketiranja osnovnošolcev so prispevala k bolj doslednemu izpolnjevanju vprašalnikov in preprostejšemu poteku same izvedbe anketiranja. Protokol za izvedbo ankete smo dopolnili in pripravili tudi shemo postopka (Prilogi 2 in 3), ki ga bomo testirali na drugih šolah v Sloveniji.

S študijami bomo v naslednjih letih nadaljevali tako na istih šolah kot tudi na novih šolah, ki bodo izrazile interes za sodelovanje.

6. Literatura

1. SCENIHR (2008). Scientific opinion on the Potential health risks of exposure to noise from personal music players and mobile phones including a music playing function. European Commission, Scientific Committee on Emerging and Newly Identified Health Risks, Brussels, Belgium.
2. Delfar N, Jeram S (avtorici, urednici). Kako pogosto poslušáš glasbo in kakšna zvrst glasbe ti je najbolj všeč? Poročilo o raziskavi. Ljubljana, Nacionalni inštitut za javno zdravje, 2014, 1-49. <http://www.nijz.si/sl/publikacije/kako-pogosto-poslusas-glasbo-in-kaksna-zvrst-glasbe-ti-je-najbolj-vsec>
3. Twardella D (2010). OHRKAN - An epidemiologic study on hearing in adolescents. OHRKAN-Team, Bayerisches Landesamt für Gesundheit und Lebensmittelsicherheit. Bayerisches Landesamt Für Gesundheit und Lebensmittelsicherheit, Oberschleissheim.

PRILOGA 1: Zbirni odgovori na vprašanja v anketi

*KAKO POGOSTO POSLUŠAŠ GLASBO
IN KAKŠNA ZVRST GLASBE TI JE NAJBOLJ VŠEČ?*

Zbirni odgovori na anketna vprašanja

TVOJE MNENJE JE DRAGOCENO

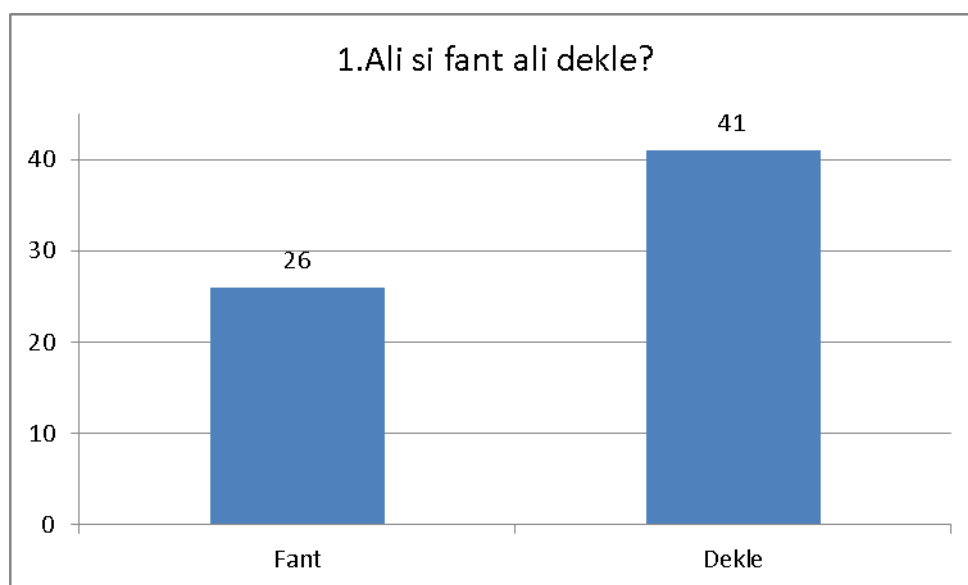
OPOMBA:

Število odgovorov se popolnoma ne ujema s številom sodelujočih v vseh primerih, ker na nekatera vprašanja učenci niso odgovorili. Ker je bilo takih primerov malo, niso bistveno vplivali na celotno sliko zbirnih rezultatov. Zato teh primerov nismo posebej navajali.

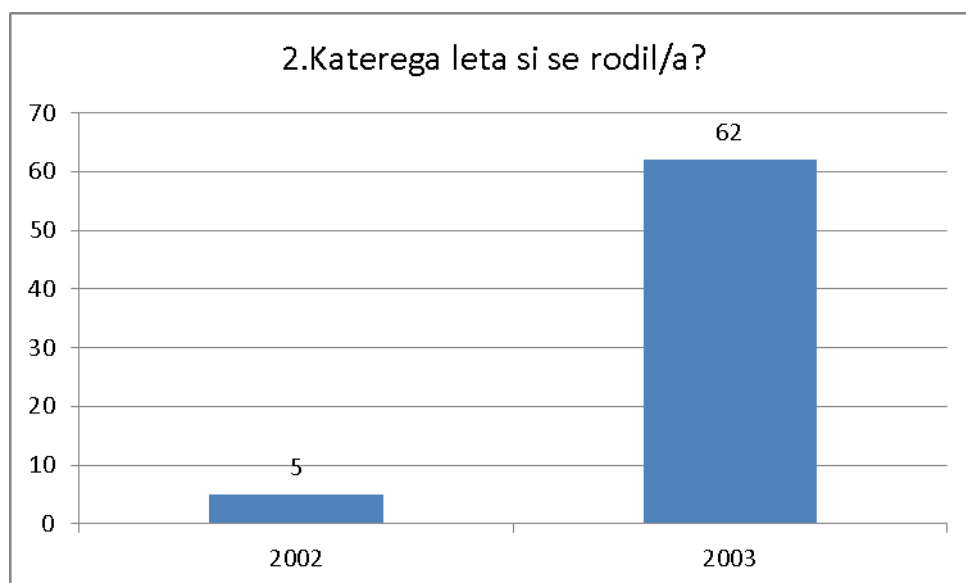
V grafih je na y osi vedno navedeno število odgovorov na x osi pa so opcije možnih odgovorov.

Najprej nekaj vprašanj O TEBI

1. Ali si fant ali dekle?

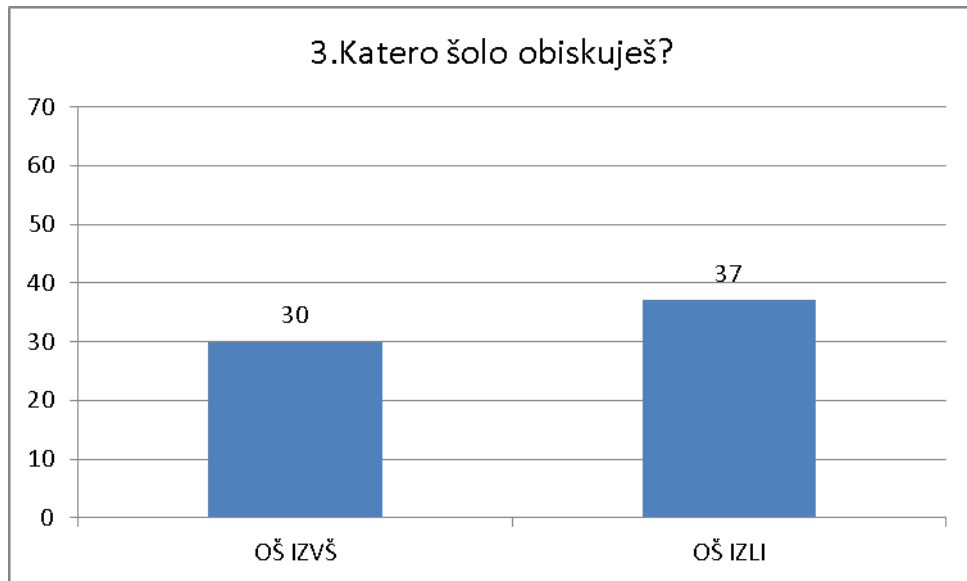

2. Katerega leta si se rodil/a?

3. Katero šolo obiskuješ? (Vpiši šifro tvoje šole)

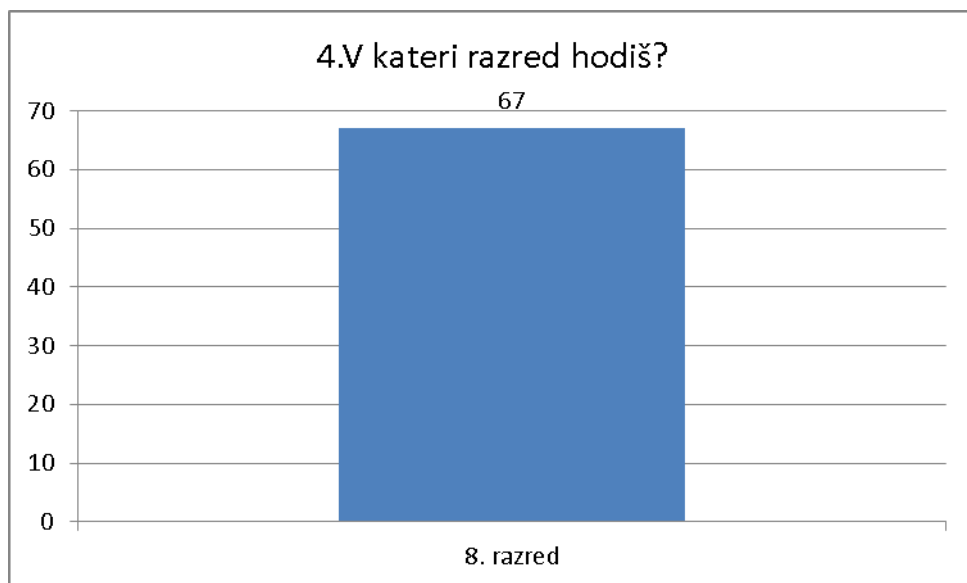
Šifre niso vnesli vsi učenci, zato so predstavljeni kraji, v katerih je šola.

OŠ IZVŠ – Osnovna šola Vojke Šmuc Izola

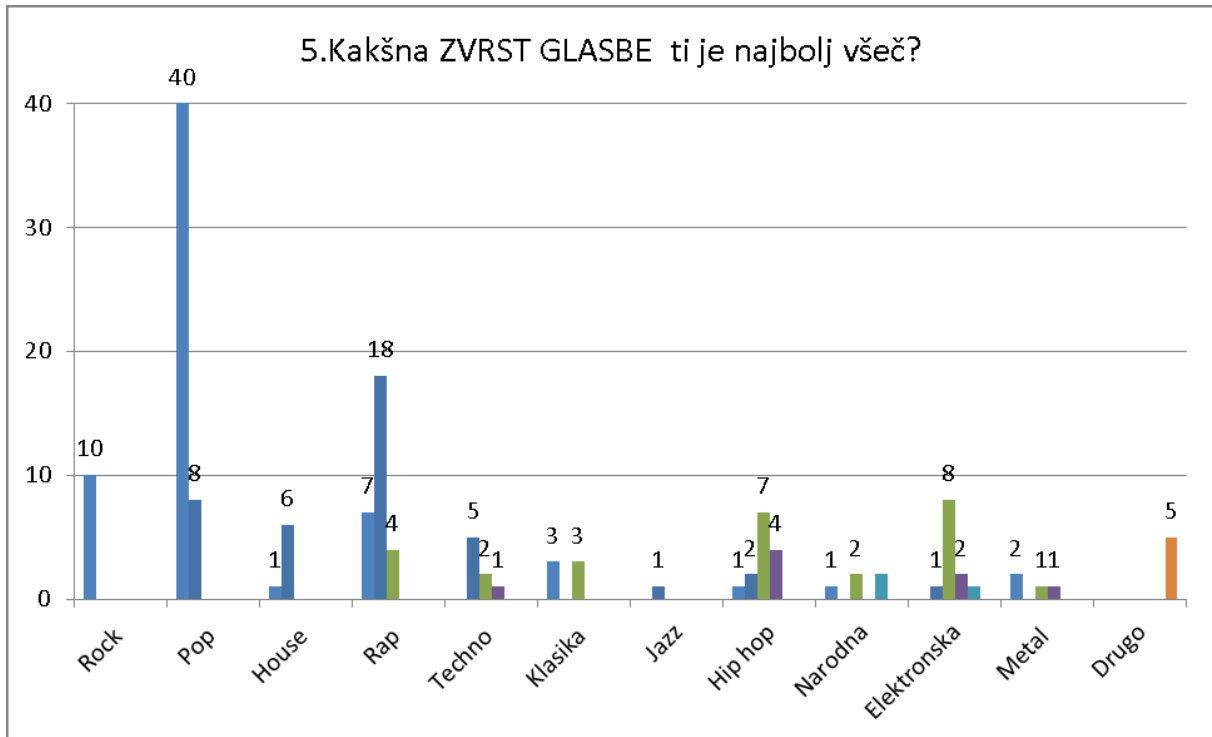
OŠ IZLI – Osnovna šola Livade Izola

4. V kateri razred hodiš?

5. Kakšna ZVRST GLASBE ti je najbolj všeč?

Možnih je bilo več odgovorov

f) drugo (navedi):

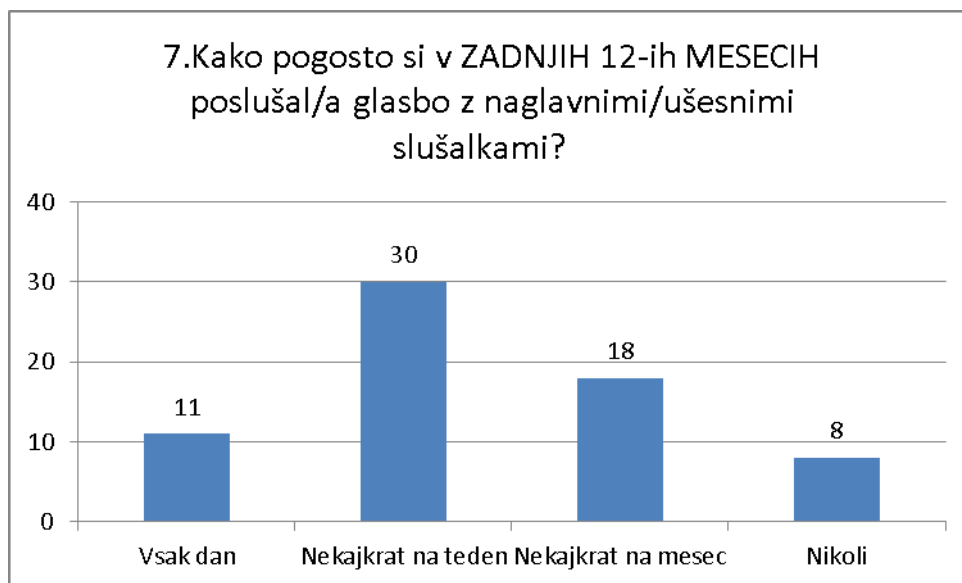
- Zabavna
- Remix
- Trap (2 šolarja)
- Metal

V naslednjih vprašanjih te sprašujemo o tem, kako pogosto si v ZADNJIH 12-ih MESECIH poslušal/a glasbo in ali si pri tem uporabljal/a NAGLAVNE/UŠESNE SLUŠALKE.

6. Kako pogosto si v ZADNJIH 12-ih MESECIH poslušal/a glasbo brez slušalk? (Radio, TV ...)

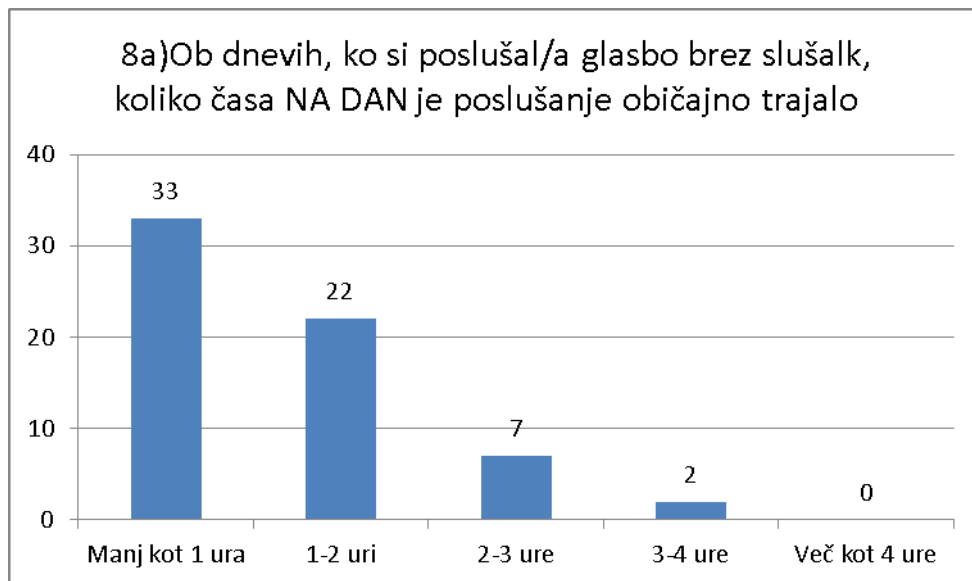

7. Kako pogosto si v ZADNJIH 12-ih MESECIH poslušal/a glasbo z naglavnimi/ušesnimi slušalkami?

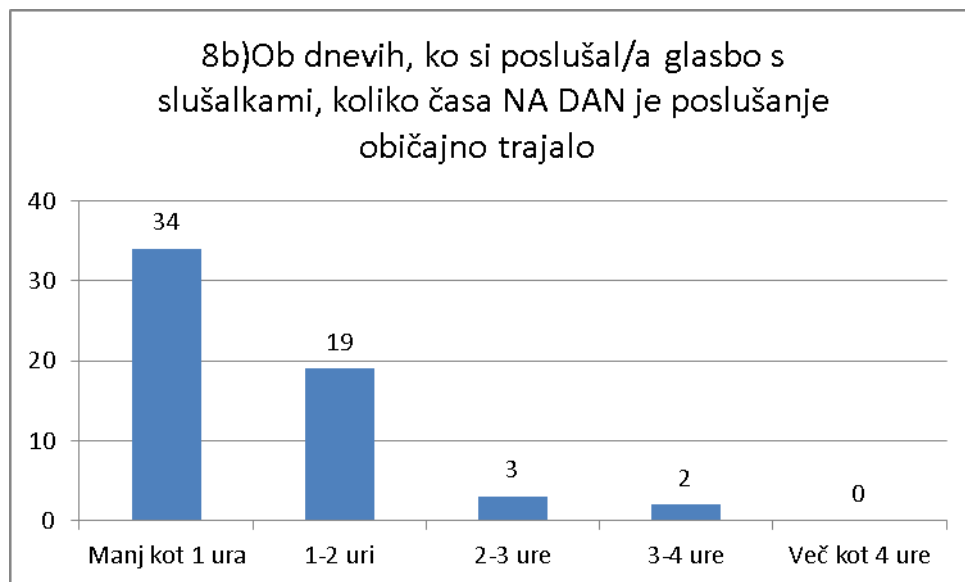

8. Ob dnevih, ko si poslušal/a glasbo, koliko časa NA DAN je poslušanje običajno trajalo?

a) brez slušalk

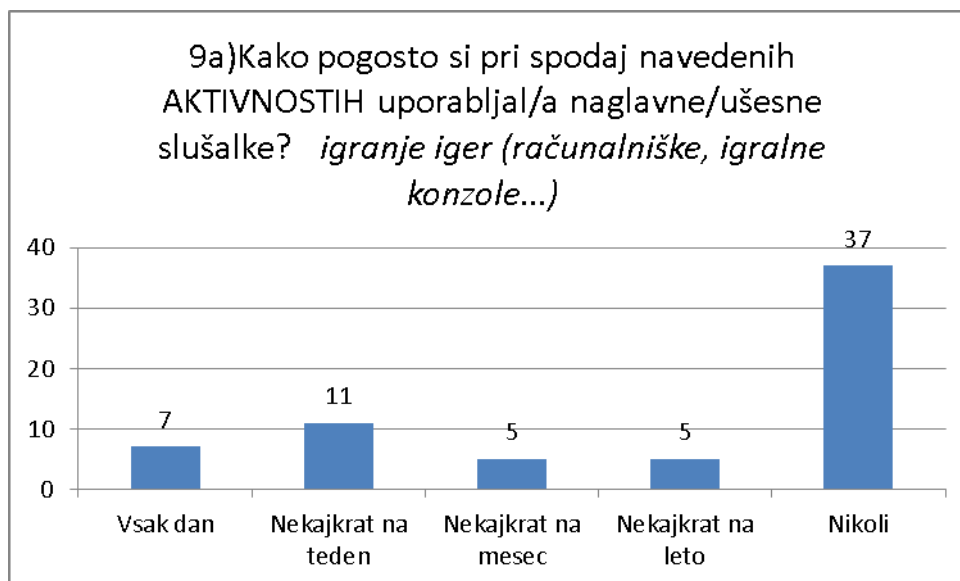

b) z naglavnimi/ušesnimi slušalkami

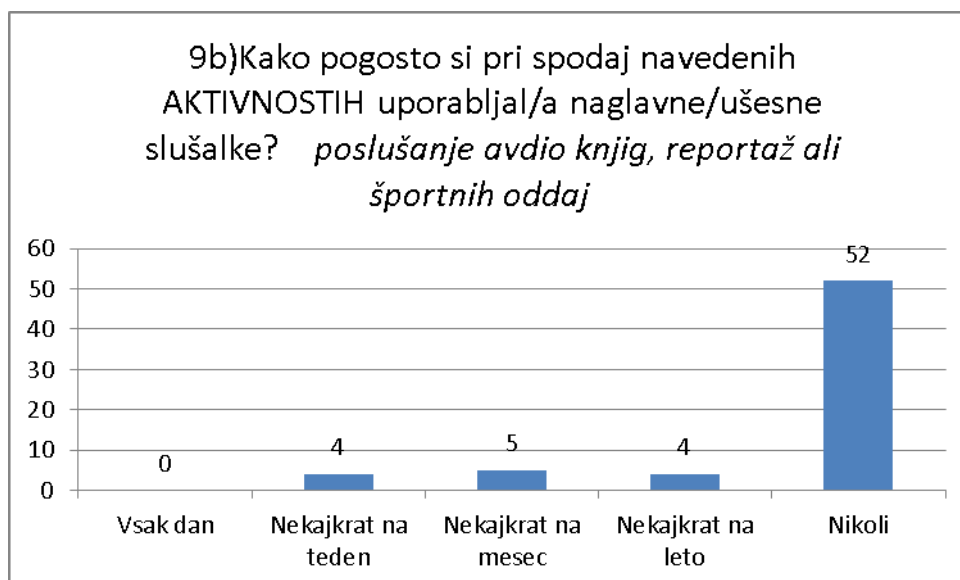

9. Kako pogosto si pri spodaj navedenih AKTIVNOSTIH uporabljal/a naglavne/ušesne slušalke?

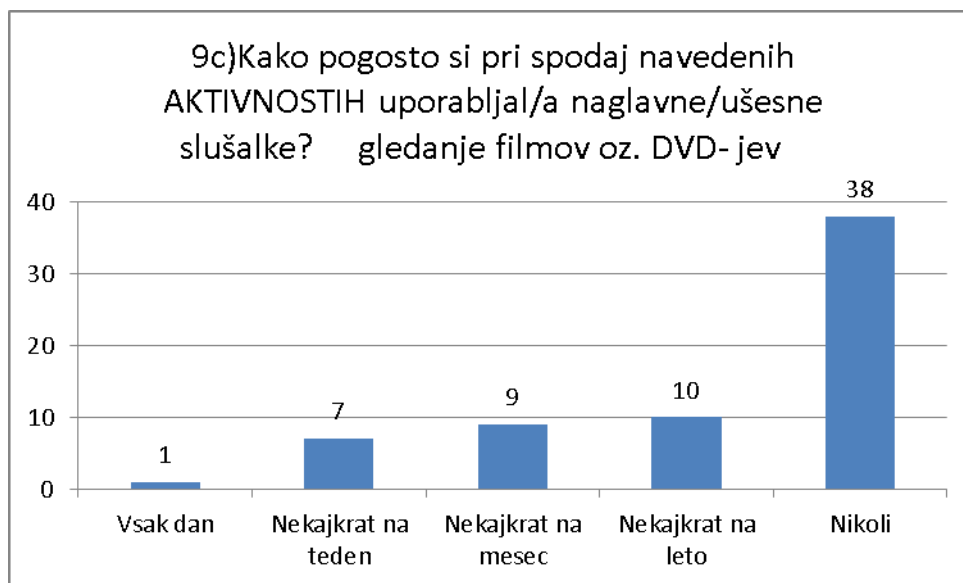
a) igranje iger (računalniške, igralne konzole ...)

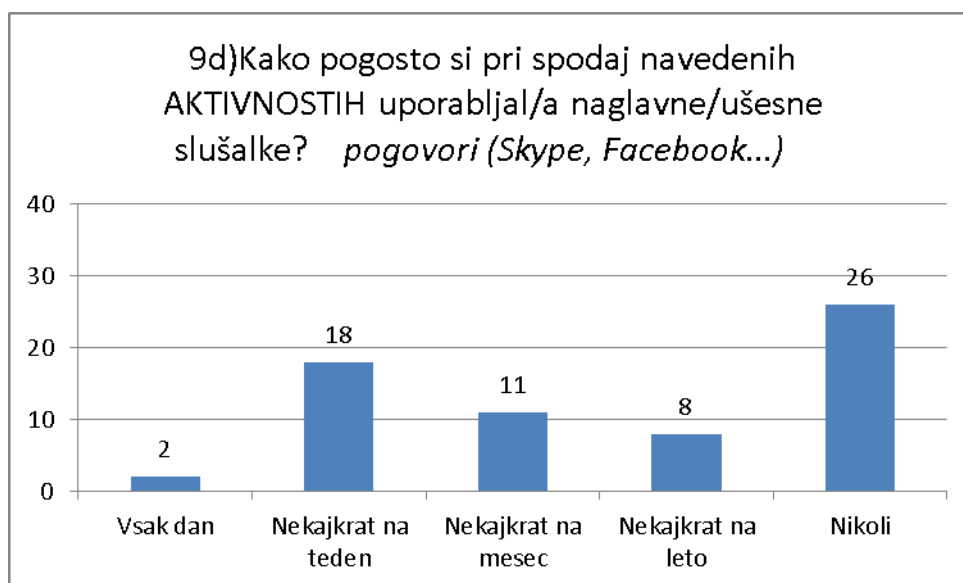
b) poslušanje avdio knjig, reportaž ali športnih oddaj

c) gledanje filmov oz. DVD-jev

d) pogovori (Skype, Facebook ...)

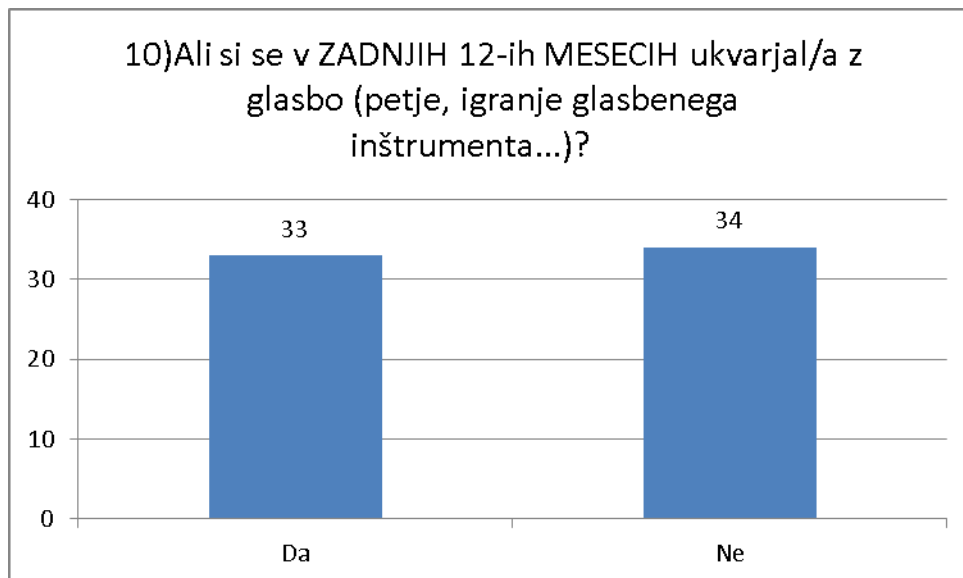

e) drugo (navedi):

- Prosti čas, vsak dan
- Poslušanje glasbe, nekajkrat na teden
- Poslušanje snovi, nekajkrat na teden
- Telefon, nekajkrat na teden
- Športne aktivnosti, nekajkrat na mesec

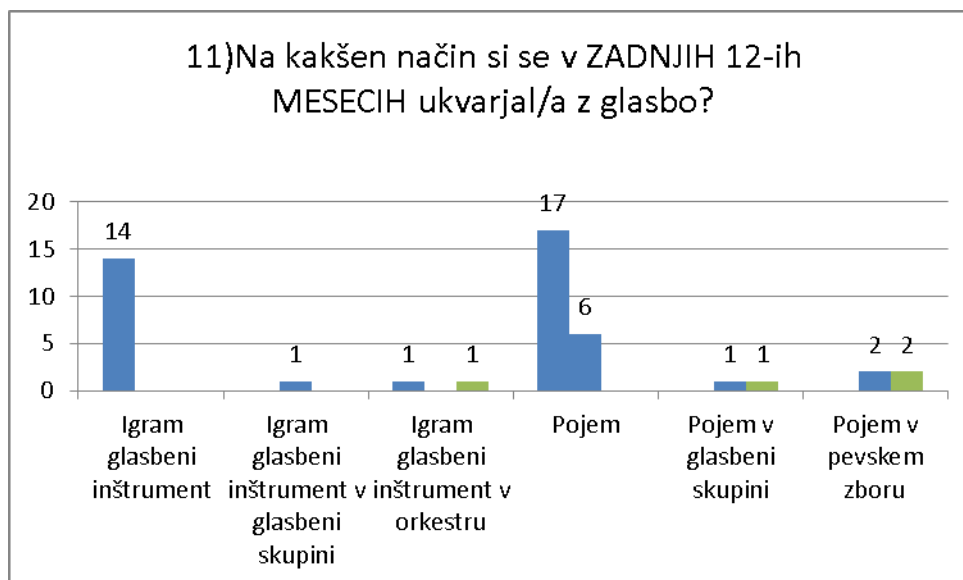
V naslednjih vprašanjih te sprašujemo, če si se v ZADNJIH 12-ih MESECIH UKVARJAL/A Z GLASBO (igral/a na glasbeni inštrument, pel/a), se udeleževal/a glasbenih in športnih dogodkov ter ali si uporabljal/a pripomočke za zaščito sluha.

10. Ali si se v ZADNJIH 12-ih MESECIH ukvarjal/a z glasbo (petje, igranje glasbenega inštrumenta ...)?

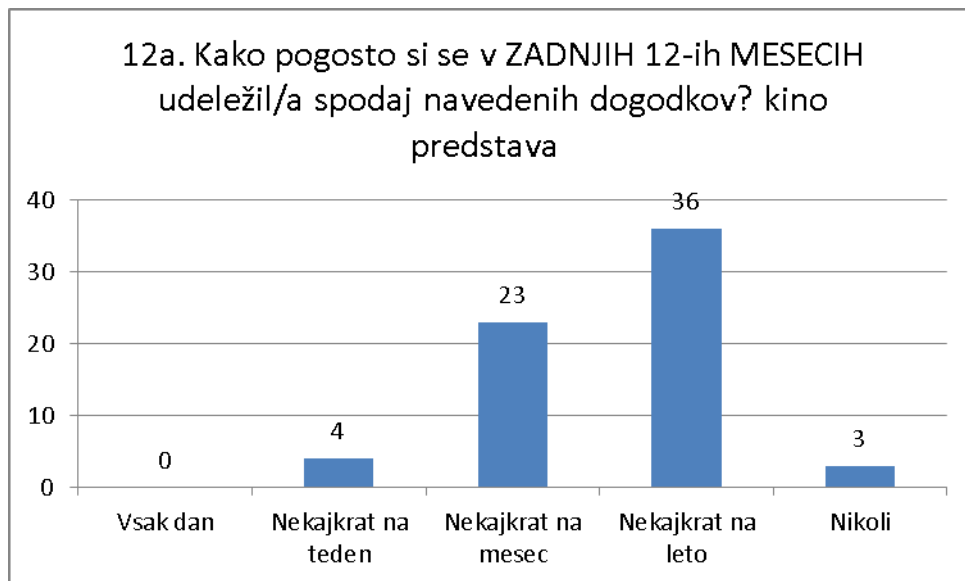
11. Na kakšen način si se v ZADNJIH 12-ih MESECIH ukvarjal/a z glasbo?

Možnih je bilo več odgovorov

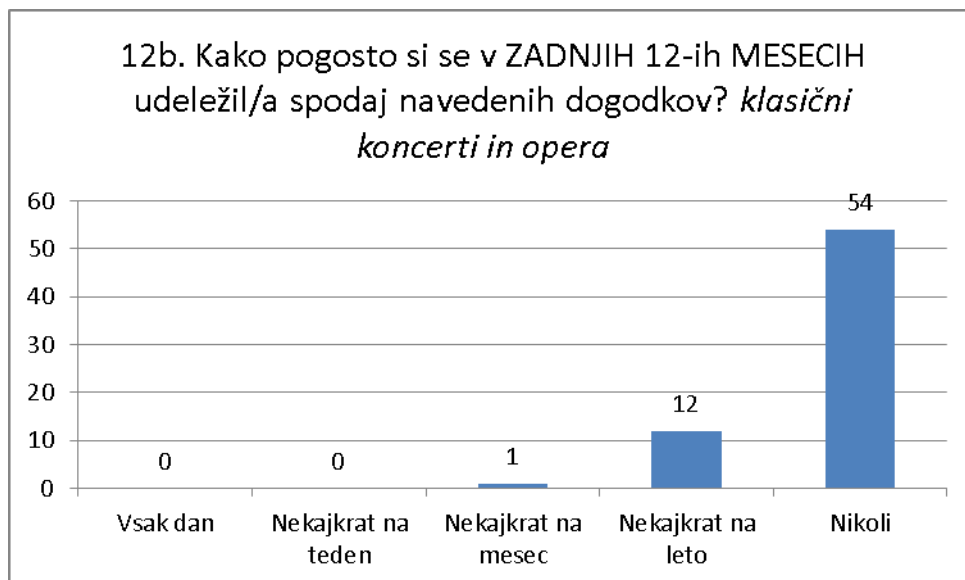

12. Kako pogosto si se v ZADNJIH 12-ih MESECIH udeležil/a spodaj navedenih dogodkov?

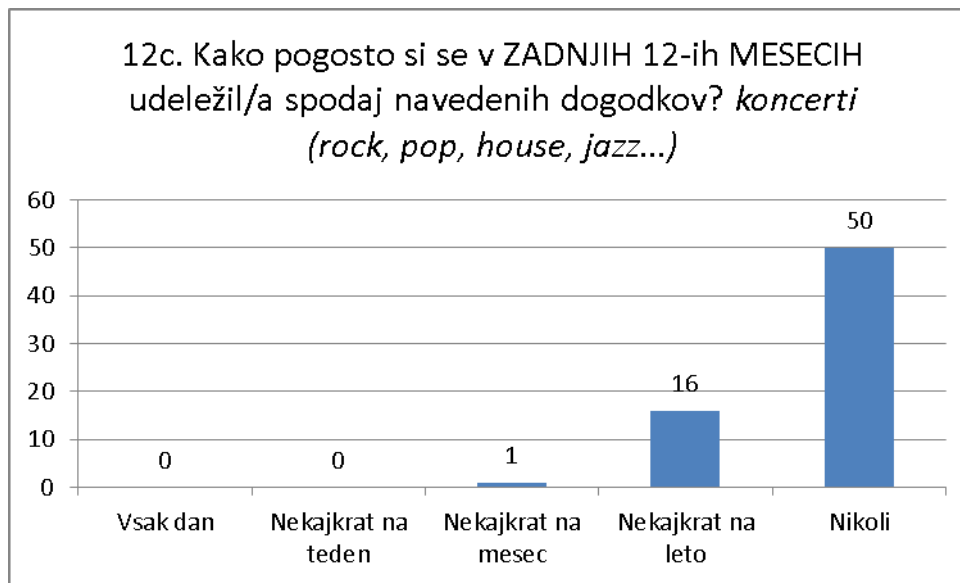
a) kino predstava

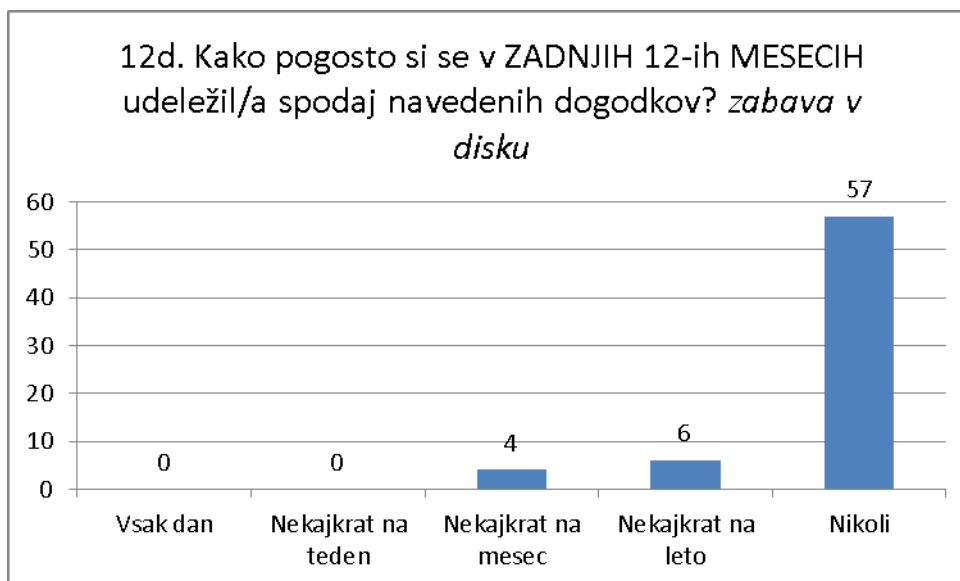
b) klasični koncerti in opera

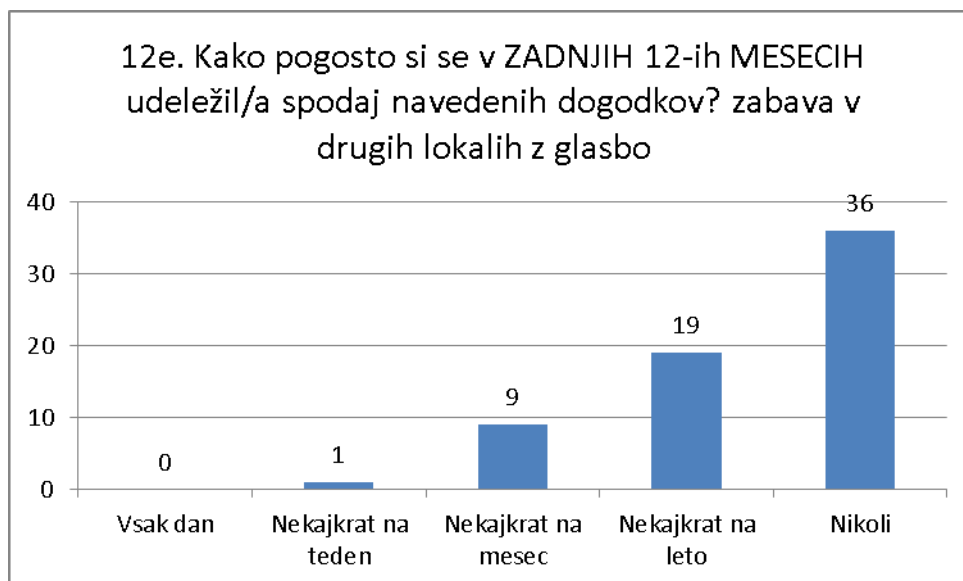
c) koncerti (rock, pop, house, jazz ...)

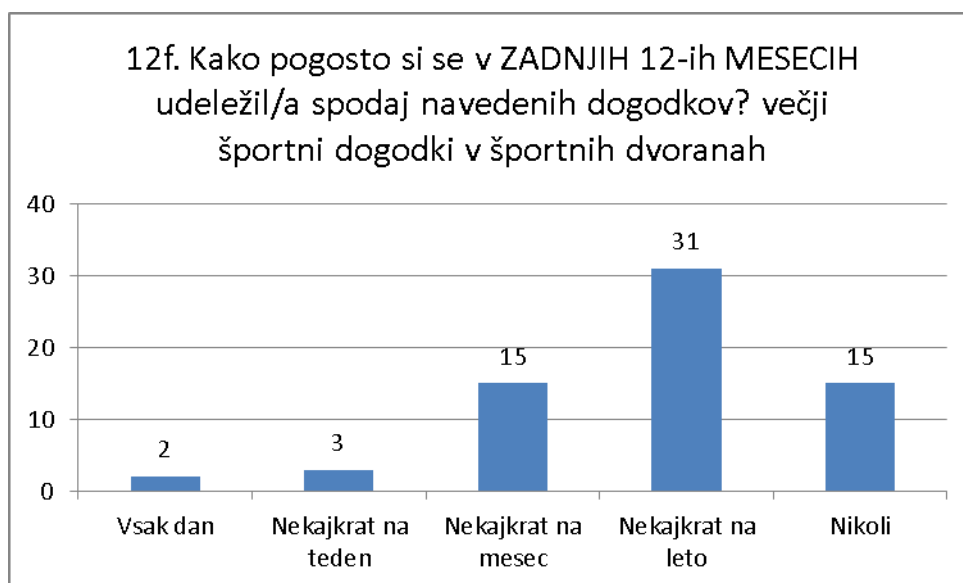
d) zabava v disku

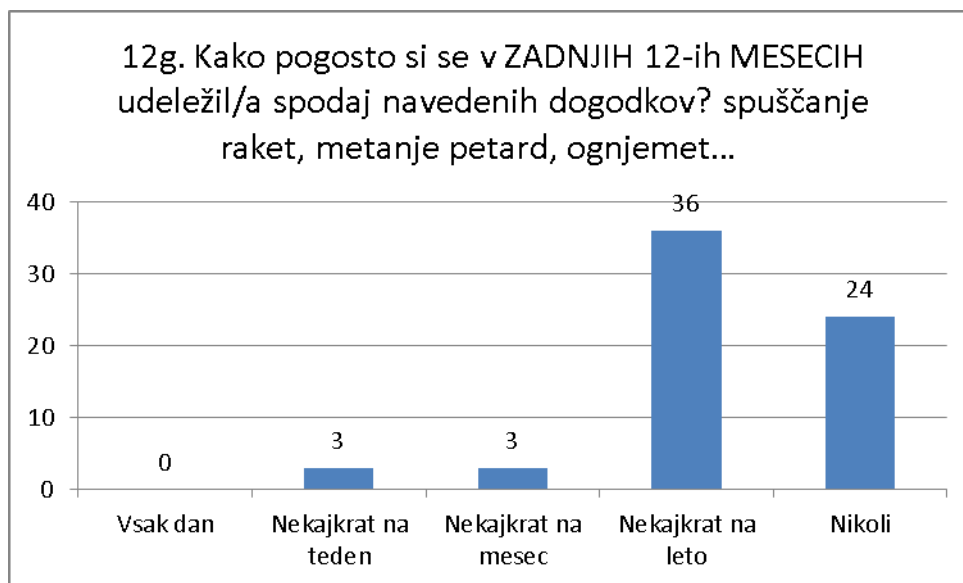
e) zabava v drugih lokalih z glasbo

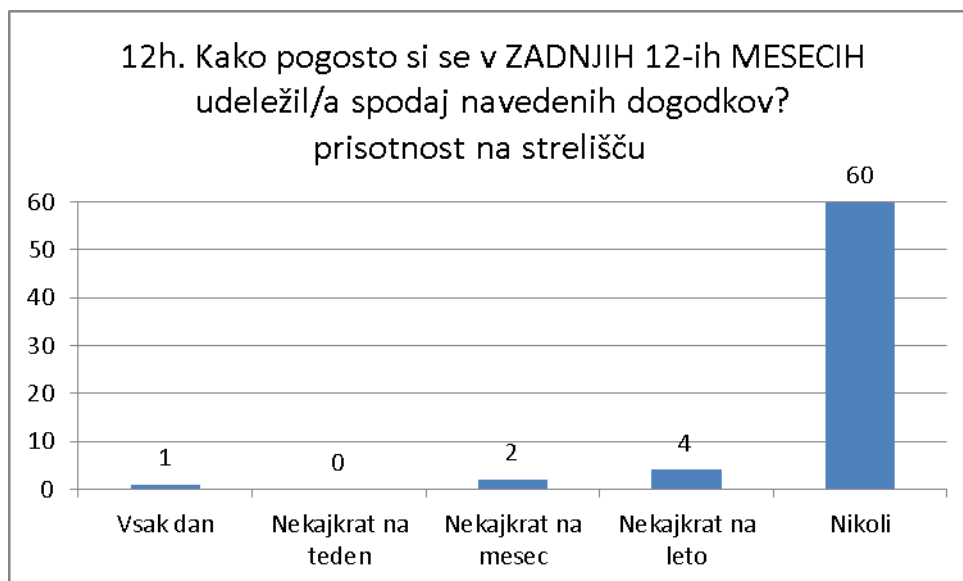
f) večji športni dogodki v športnih dvoranah

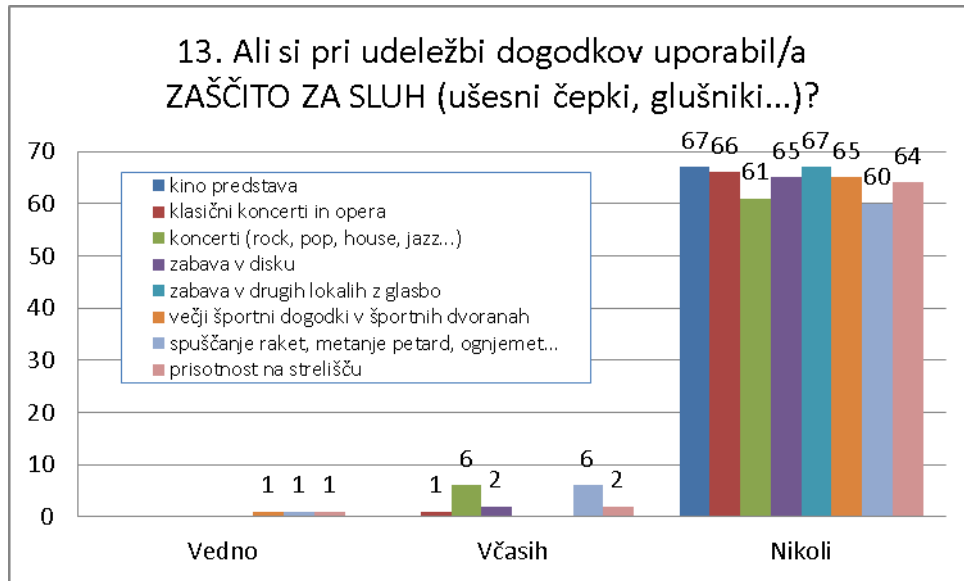
g) spuščanje raket, metanje petard, ognjemet ...

h) prisotnost na strelišču

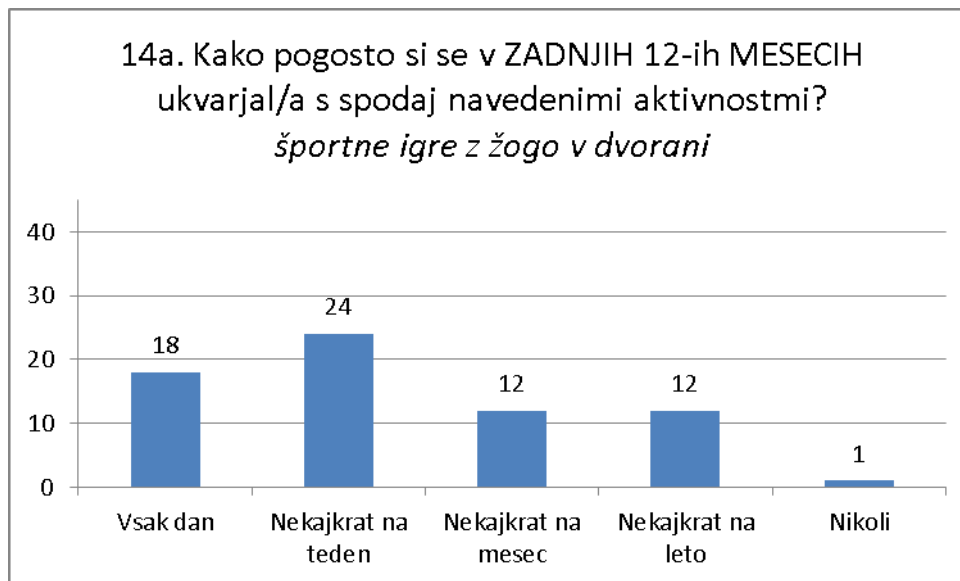

13. Ali si pri udeležbi dogodkov uporabil/a ZAŠČITO ZA SLUH (ušesni čepki, glušniki ...)?

14. Kako pogosto si se v ZADNJIH 12-ih MESECIH ukvarjal/a s spodaj navedenimi aktivnostmi?

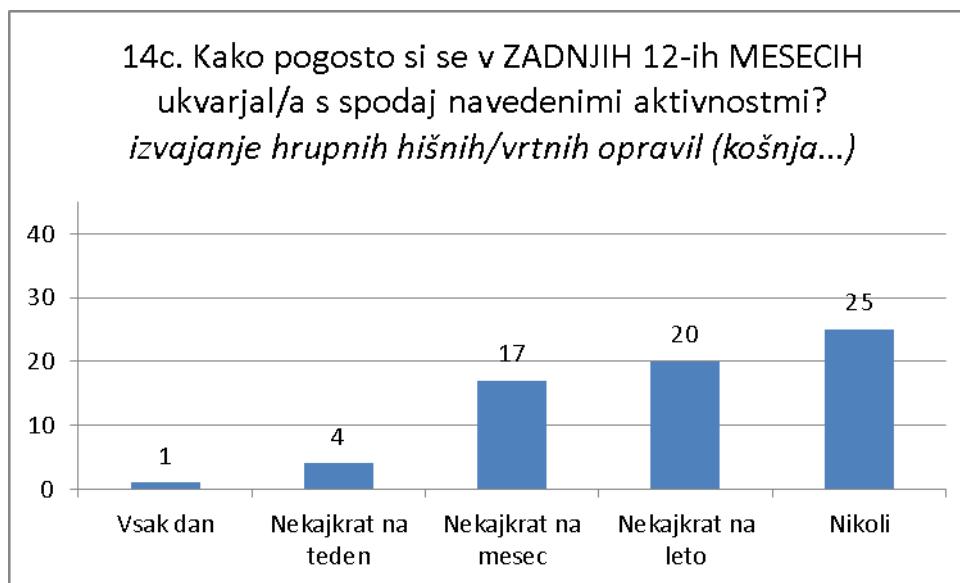
a) športne igre z žogo v dvorani

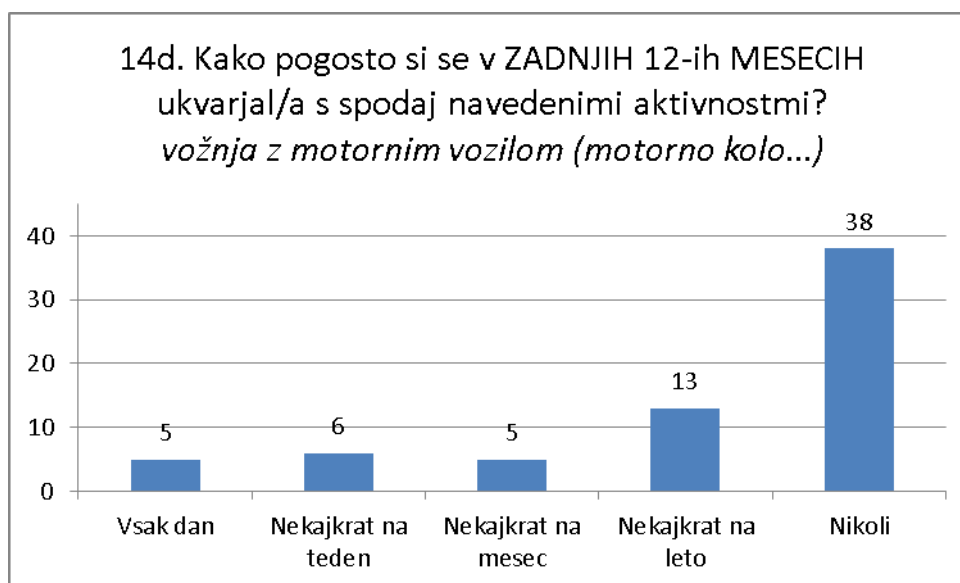
b) skupinske vadbe ob glasbi (fitnes, aerobika ...)

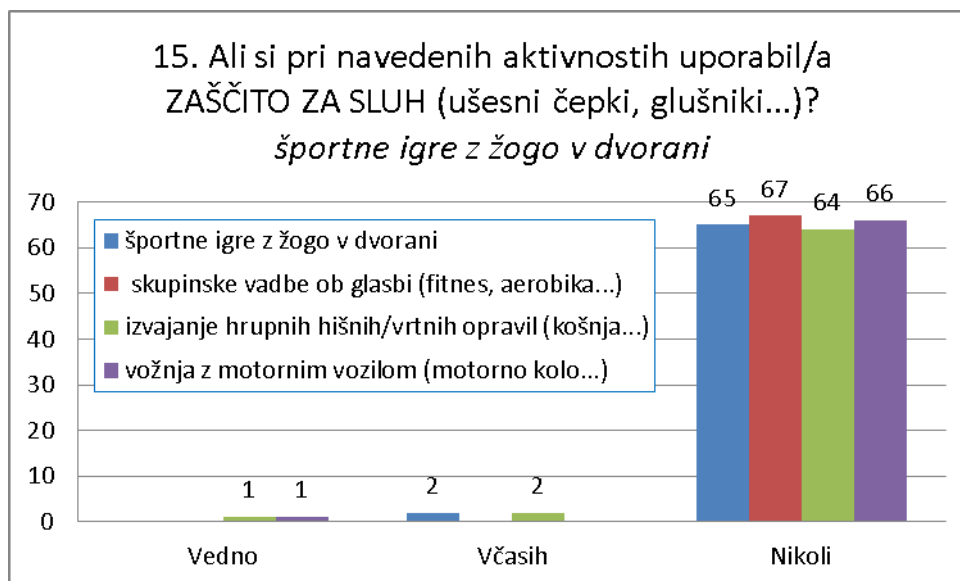
c) izvajanje hrupnih hišnih/vrtnih opravil (košnja ...)

d) vožnja z motornim vozilom (motorno kolo...)

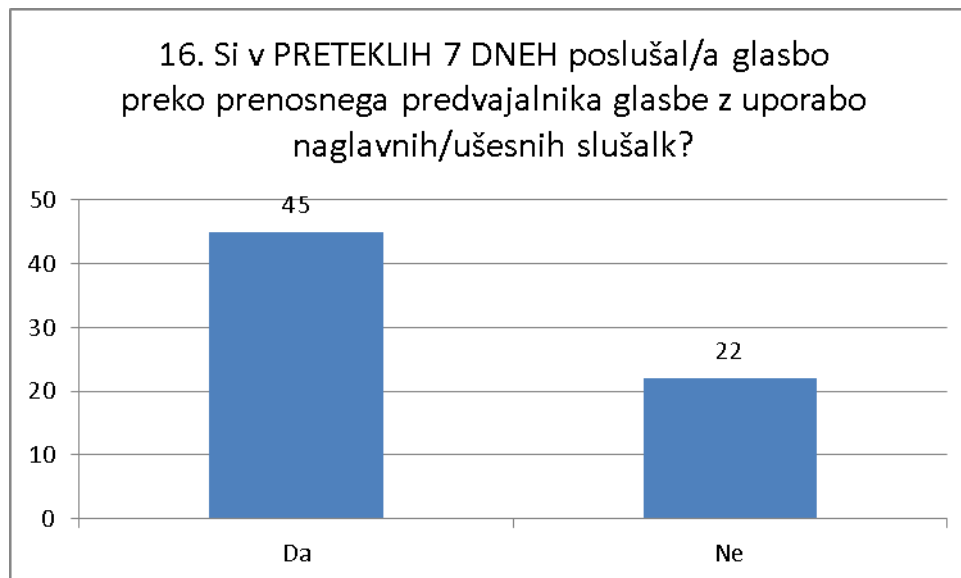

15. Ali si pri navedenih aktivnostih uporabil/a ZAŠČITO ZA SLUH (ušesni čepki, glušniki ...)?

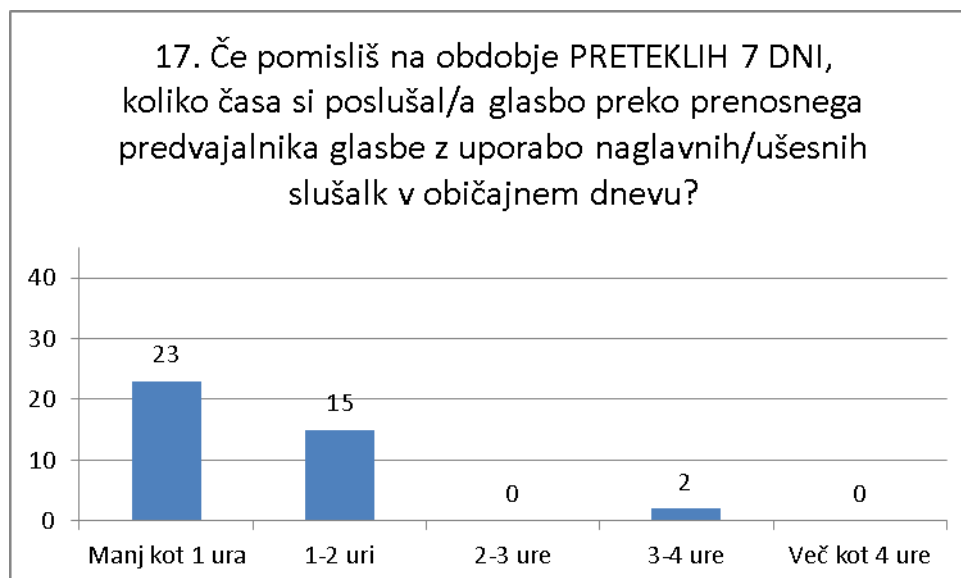

Pri naslednjem sklopu vprašanj nas podrobneje zanima tvoje poslušanje glasbe preko PRENOSNIH PREDVAJALNIKOV z uporabo NAGLAVNIH/UŠESNIH SLUŠALK. Pri naslednjih vprašanjih pomisli NA PRETEKLIH 7 DNI.

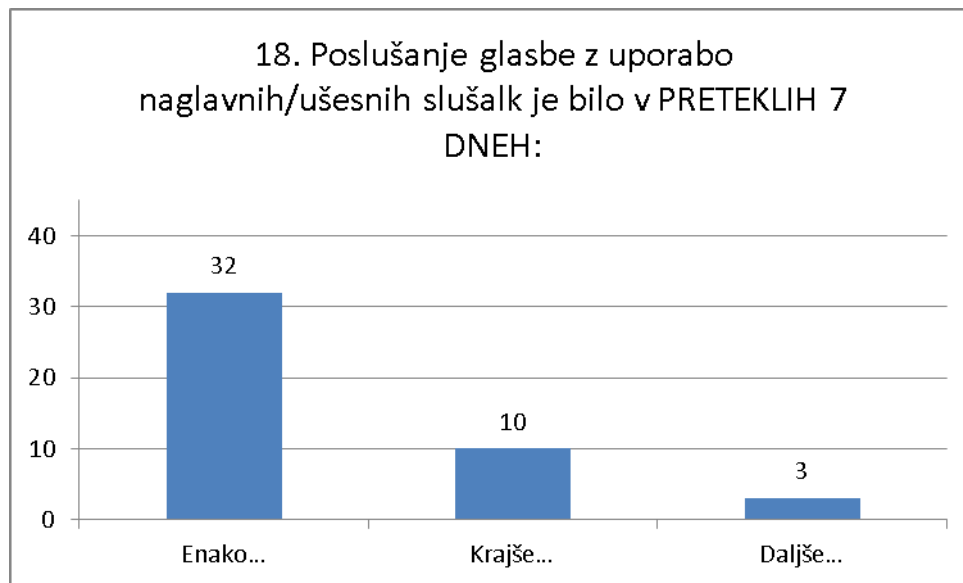
16. Si v PRETEKLIH 7 DNEH poslušal/a glasbo preko prenosnega predvajalnika glasbe z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk?

17. Če pomisliš na obdobje PRETEKLIH 7 DNI, koliko časa si poslušal/a glasbo preko prenosnega predvajalnika glasbe z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk v običajnem dnevu?

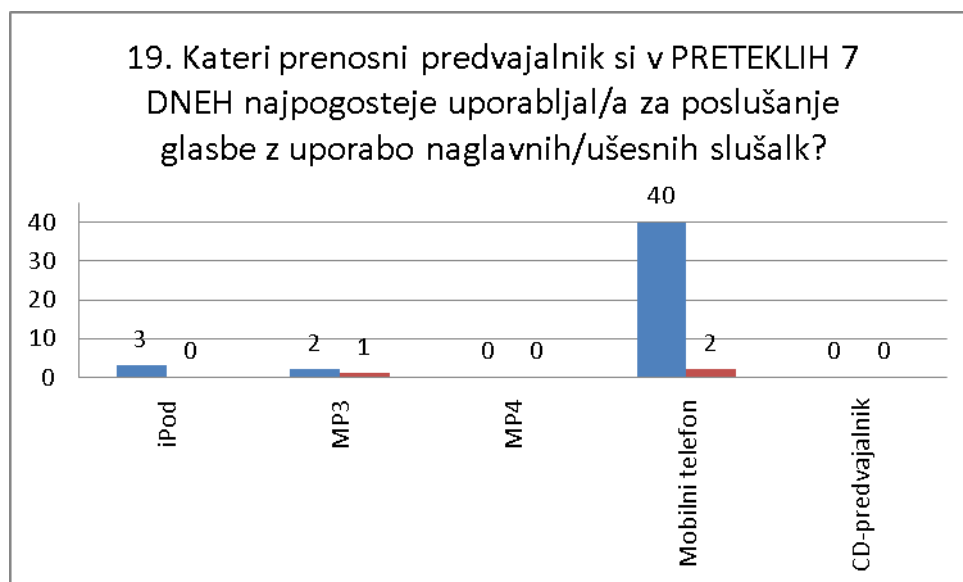

18. Poslušanje glasbe z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk je bilo v PRETEKLIH 7 DNEH:
(... v primerjavi s sicer povprečnimi navadami poslušanja glasbe na ta način)

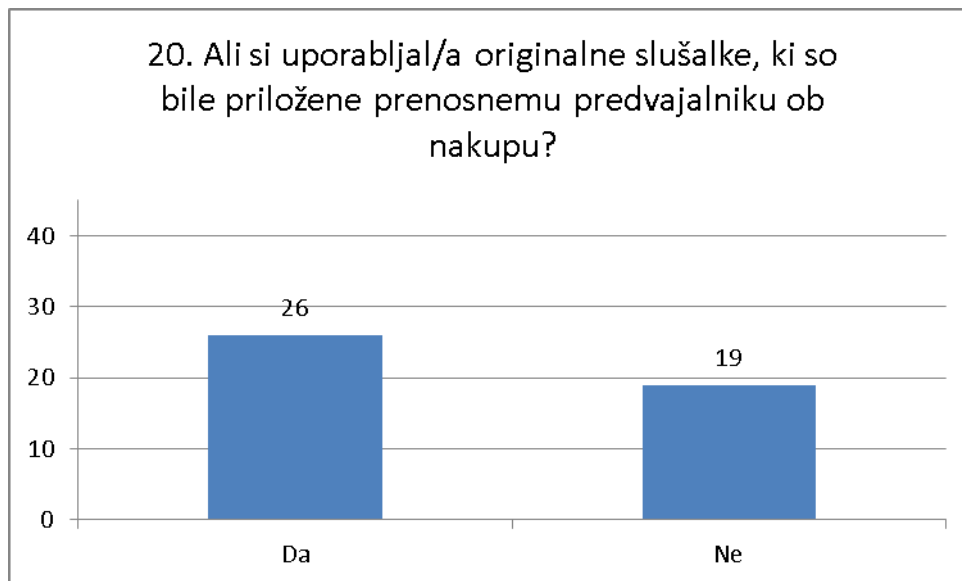

19. Kateri prenosni predvajalnik si v PRETEKLIH 7 DNEH najpogosteje uporabljal/a za poslušanje glasbe z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk?

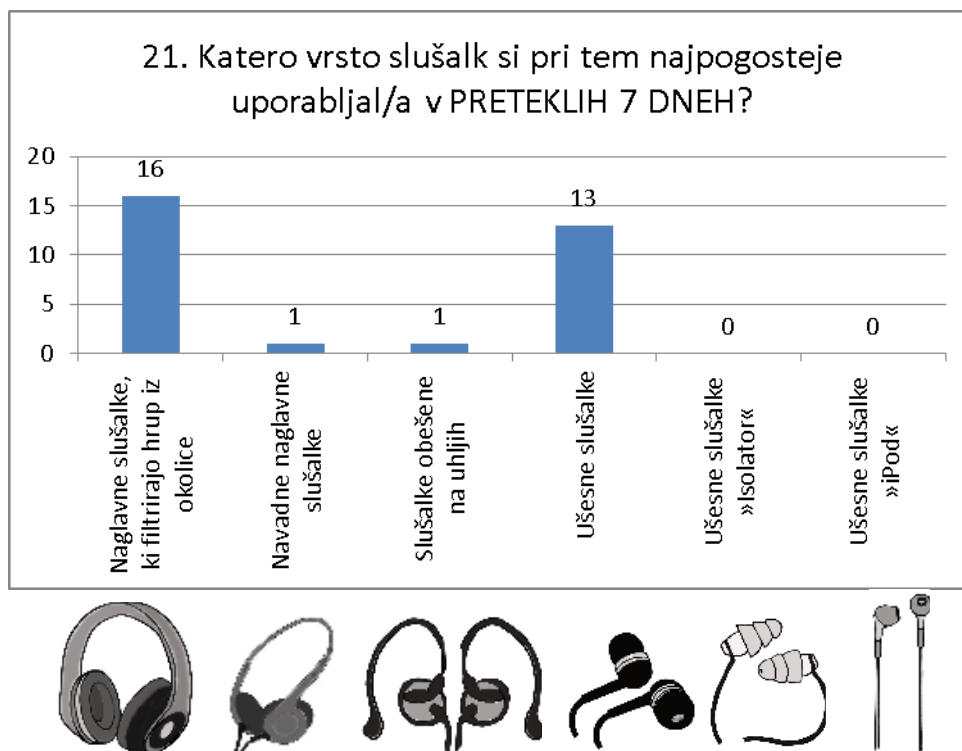
Možnih je bilo več odgovorov

20. Ali si uporabljal/a originalne slušalke, ki so bile priložene prenosnemu predvajalniku ob nakupu?

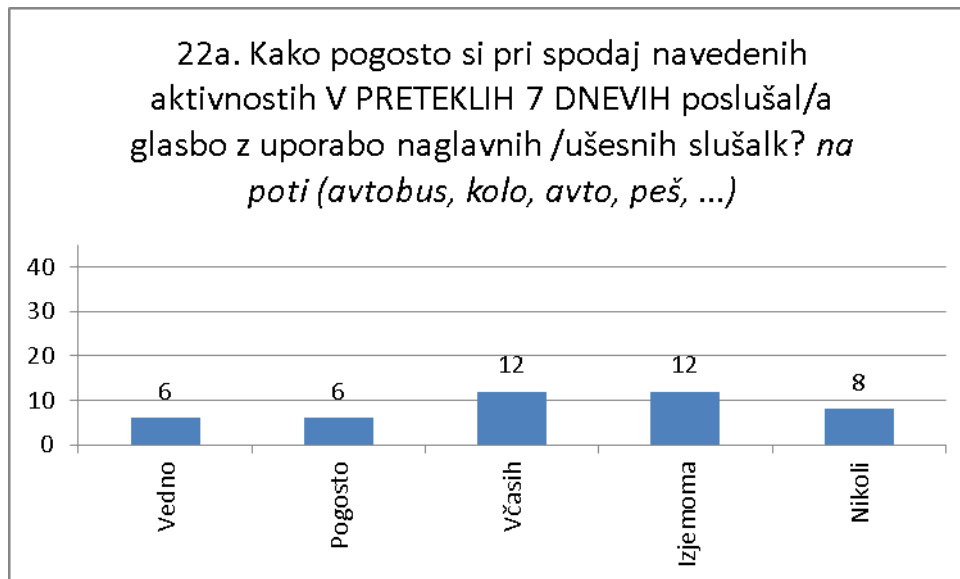

21. Katero vrsto slušalk si pri tem najpogosteje uporabljal/a v PRETEKLIH 7 DNEH?

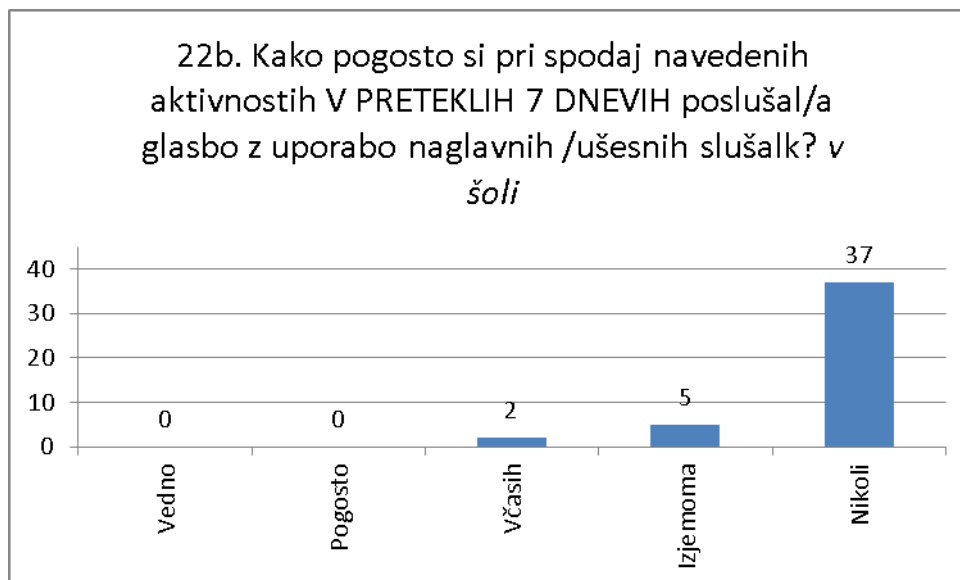

22. Kako pogosto si pri spodaj navedenih aktivnostih V PRETEKLIH 7 DNEVIH poslušal/a glasbo z uporabo naglavnih /ušesnih slušalk?

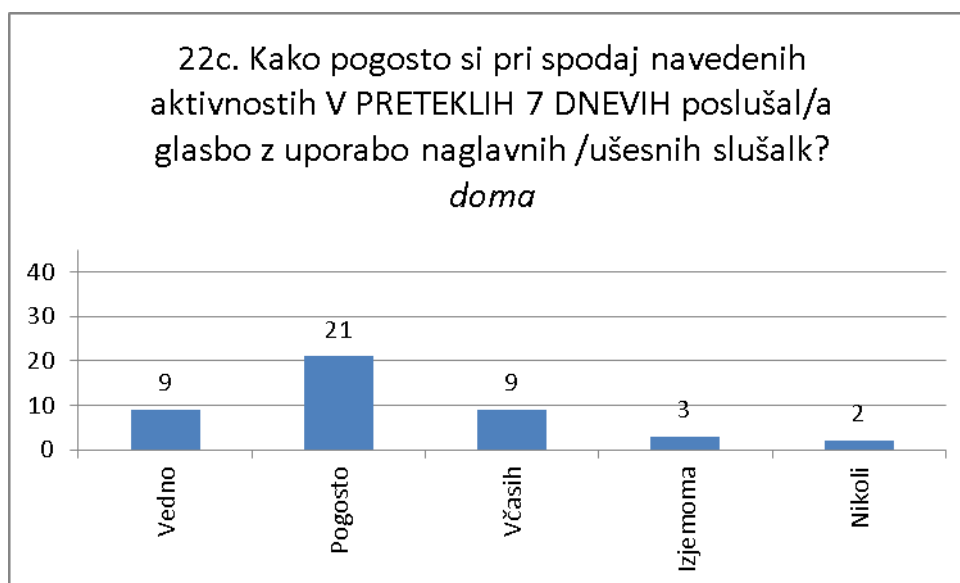
a) na poti (avtobus, kolo, avto, peš ...)

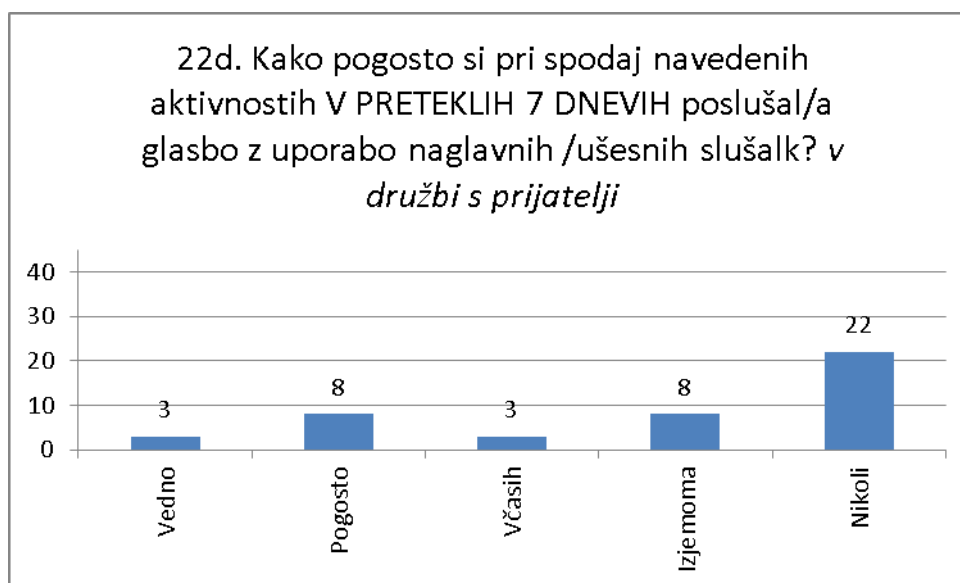
b) v šoli

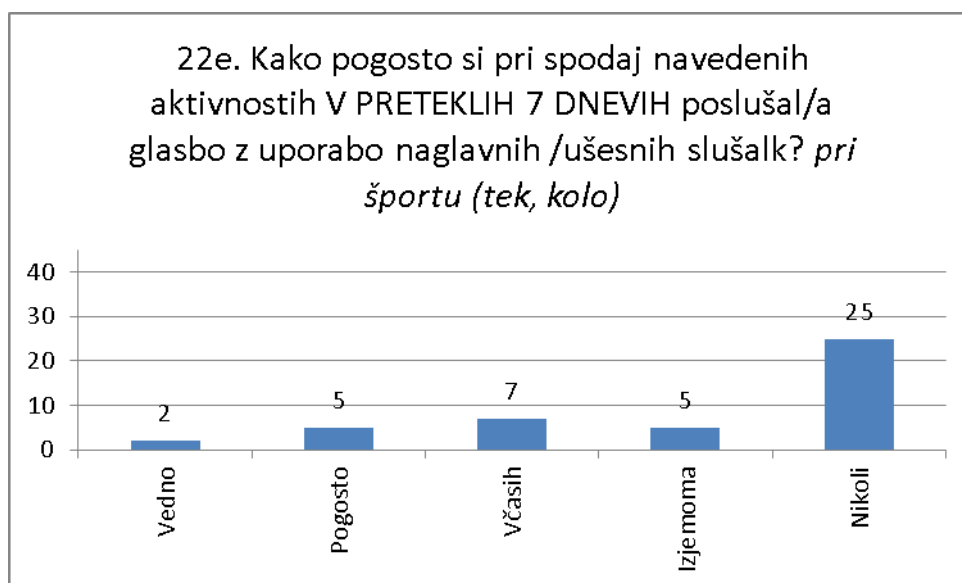
c) doma

d) v družbi s prijatelji

e) pri športu (tek, kolo)

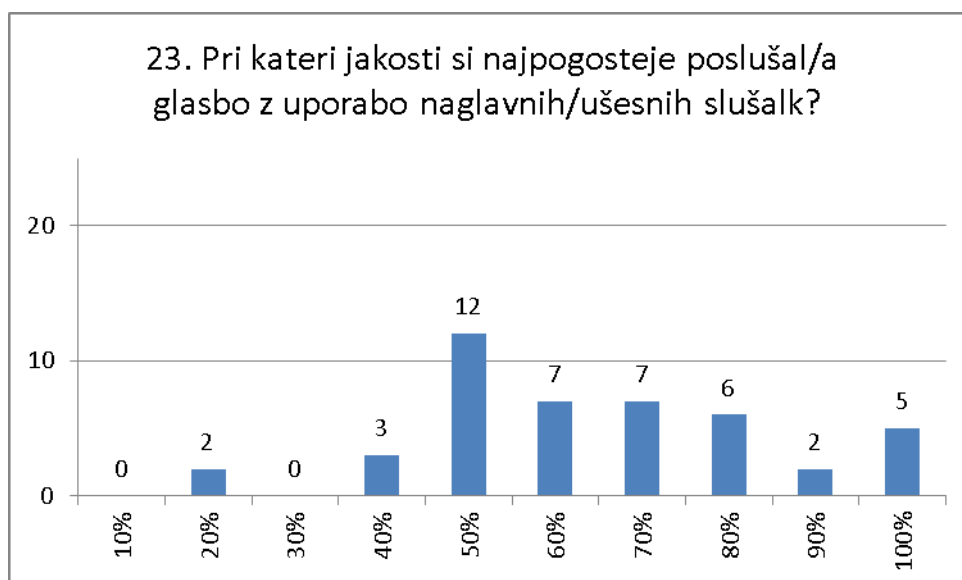

23. Pri kateri jakosti si najpogosteje poslušal/a glasbo z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk? Primerjaj svoje nastavitve z največjo možno nastavitvijo jakosti. Pomisli na PRETEKLIH 7 DNI in označi odgovor, ki ustreza tvoji nastavitvi jakosti.

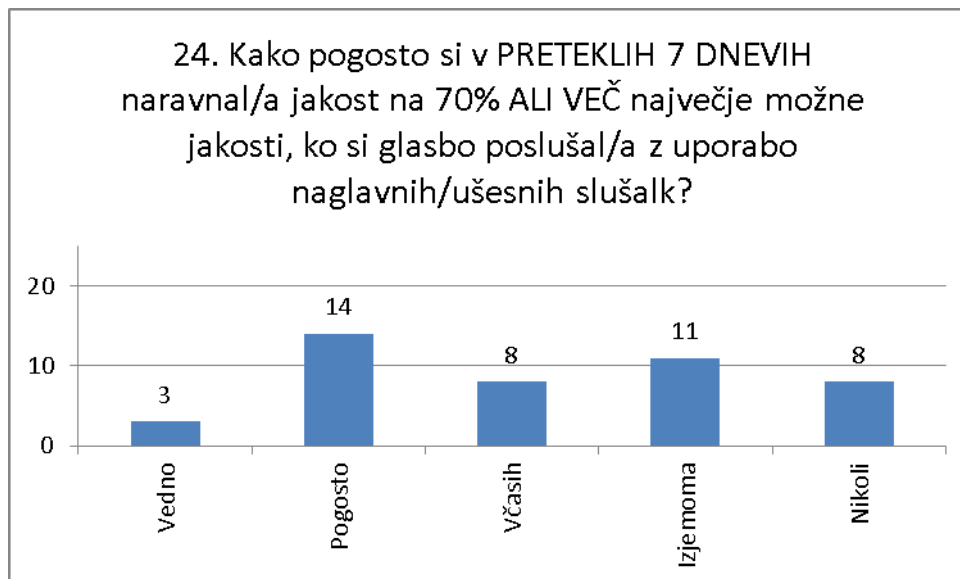
minimalna jakost

maksimalna jakost

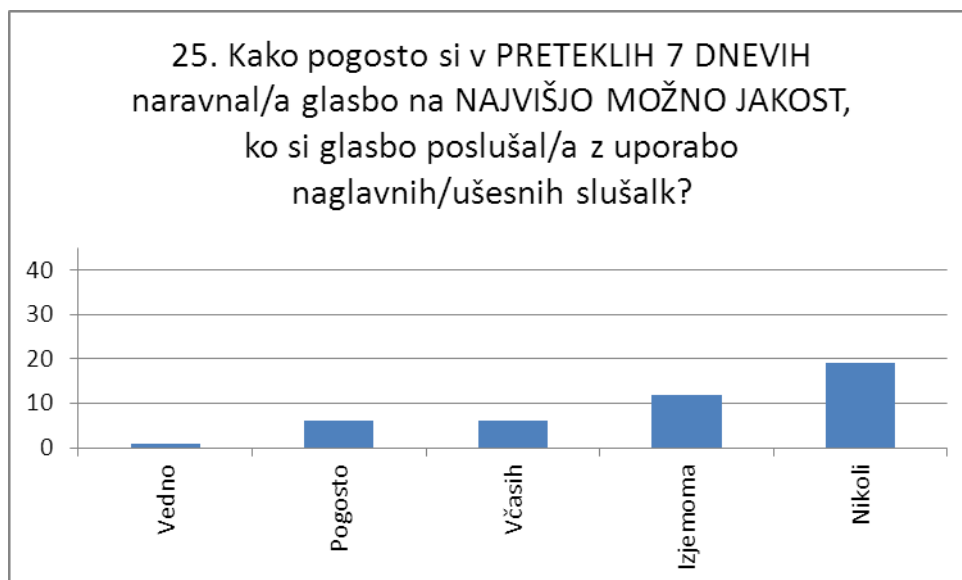
10%	20%	30%	40%	50%	60%	70%	80%	90%	100%
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

24. Kako pogosto si v PRETEKLIH 7 DNEVIH naravnal/a jakost na 70% ALI VEČ največje možne jakosti, ko si glasbo poslušal/a z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk?

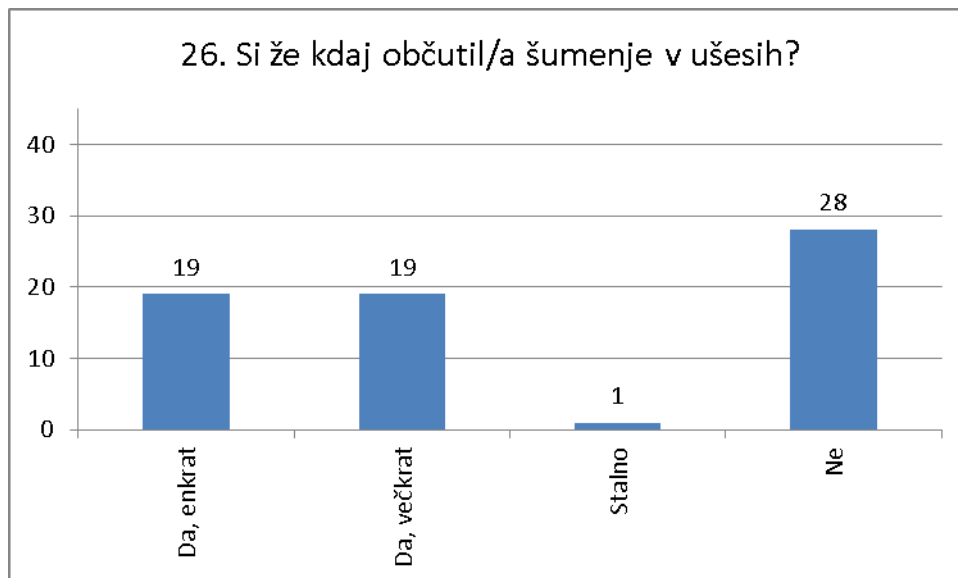

25. Kako pogosto si v PRETEKLIH 7 DNEVIH naravnal/a glasbo na NAJVIŠJO MOŽNO JAKOST, ko si glasbo poslušal/a z uporabo naglavnih/ušesnih slušalk?

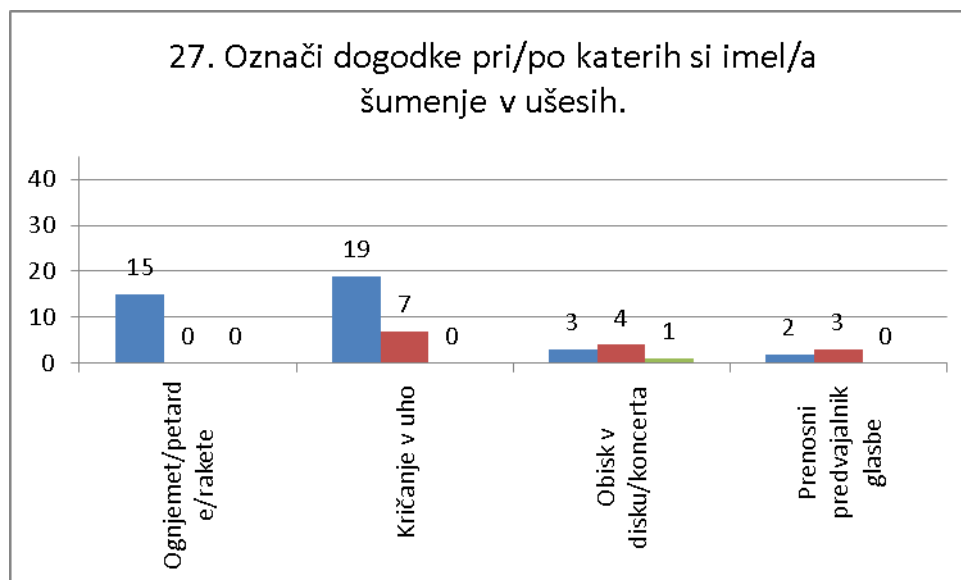
Pri naslednjem sklopu vprašanj nas zanima ali si že kdaj občutil/a šumenje v ušesih in pri kakšnih dogodkih. Šumenje v ušesih je motnja (piskanje, pokanje, bobnenje, šumenje ...), ki jo zaznamo brez zunanjega vira zvoka.

26. Si že kdaj občutil/a šumenje v ušesih?

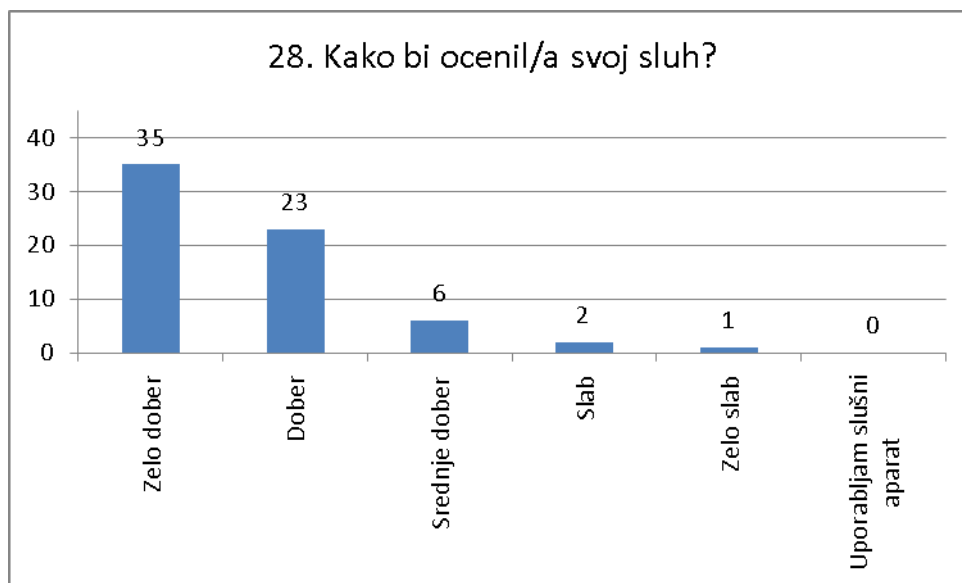
27. Označi dogodke pri/po katerih si imel/a šumenje v ušesih.

Možnih je bilo več odgovorov

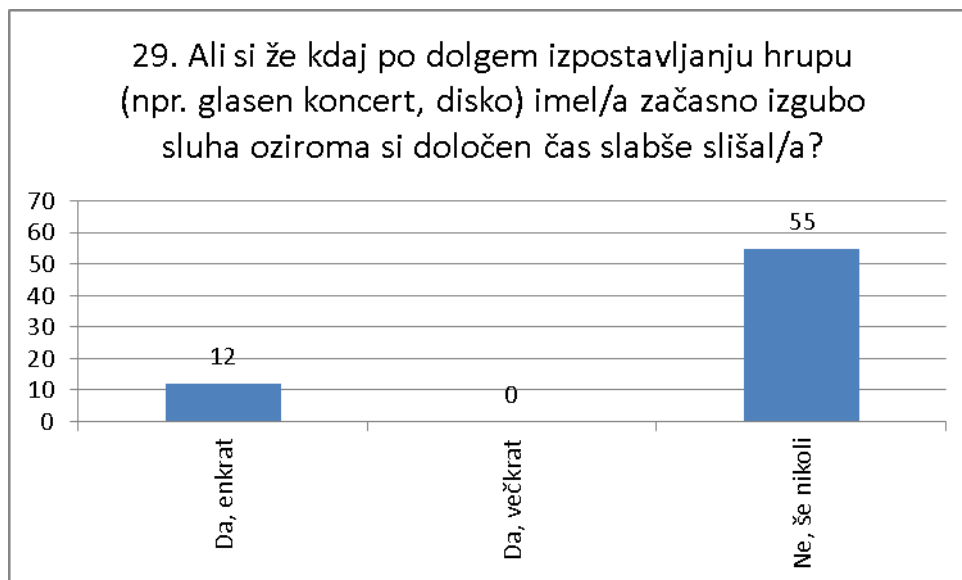

Zadnji sklop vprašanj se nanaša na TVOJ SLUH.

28. Kako bi ocenil/a svoj sluh?

29. Ali si že kdaj po dolgem izpostavljanju hrupu (npr. glasen koncert, disko) imel/a začasno izgubo sluha oziroma si določen čas slabše slišal/a?

Opiši kako si to doživljal/a:

Bilo je tako, kot bi glavo dala v zaprto škatlo in bi vse odmevalo.

Ker je bilo glasno sem se drla in me je bolelo grlo, tudi slišala sem slabše 5 min, vendar se je to zgodilo enkrat 2 leti nazaj.

Po končanem koncertu sem začasno slabo slišala, vendar se mi je zelo hitro povrnil sluh.

Bilo je zelo čudno in bila sem prestrašena.

Bil je rotni dan z glasno glabo. Po zabavi mi je parkrat zašumelo in sem slabše slišala.

Ko je moj prijatelj počil močno petardo in jaz sem bil zraven

Ko mi je sošolec zakričal na uho. Nekaj časa kot da sem imel zamašeno uho.

Vse je bilo malo manj glasno.

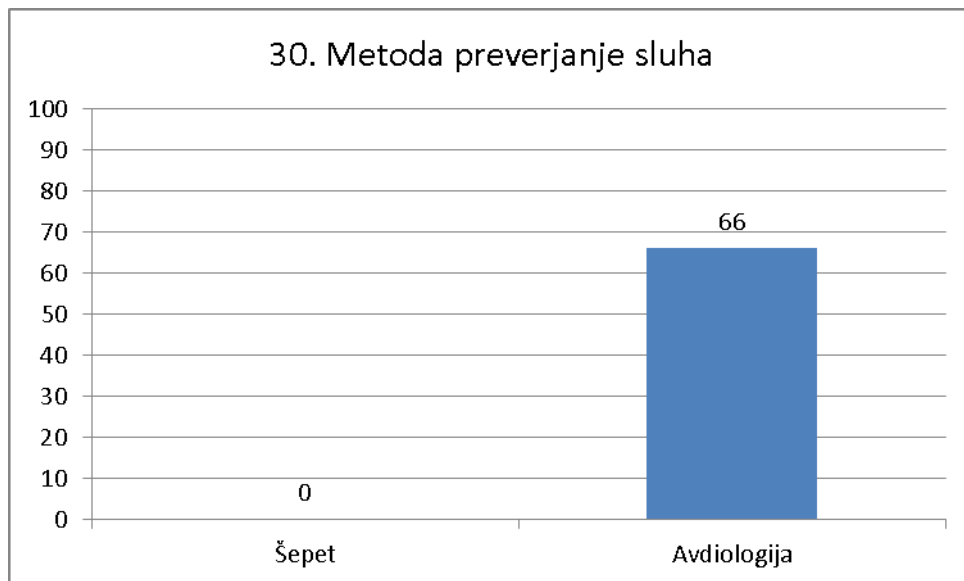
Ob druženju s prijatelji kjer je glasba zelo naglas po ugasnjeni glasbi slišim slabše.

Sem bila na koncertu Tocelos in so ful ploskali in na koncu ko so še 1x ploskali sem slišala kot da dežuje.

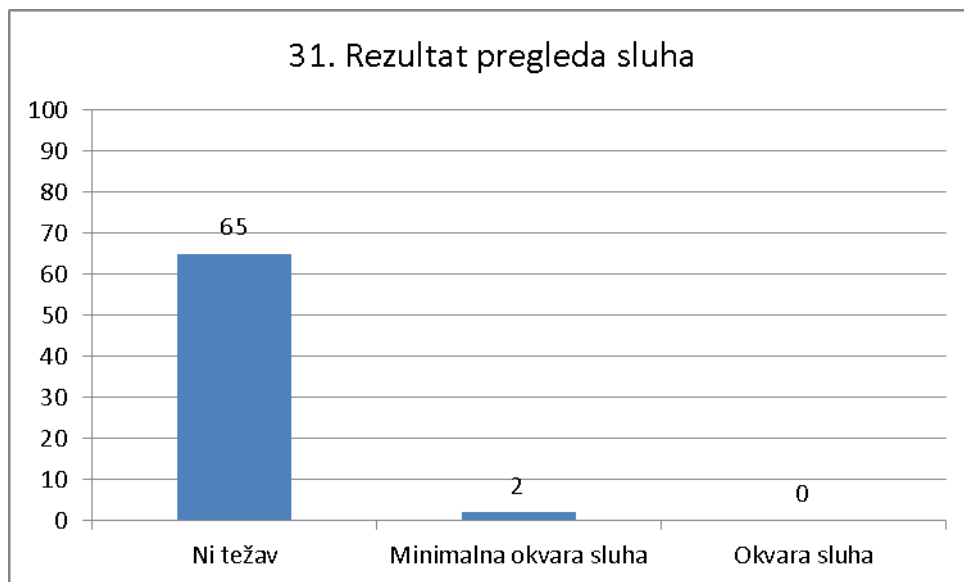
Na levo uho nisem slišala, ko je prijatelj vrgel petardo, ki je spuščala močen hrup.

Vprašani v nadaljevanju izpolni tvoj/a zdravnik/ca.

30. Metoda preverjanje sluha

31. Rezultat pregleda sluha

Vsebino ankete je pripravil Nacionalni inštitut za javno zdravje

© 2017 Nacionalni inštitut za javno zdravje. Pričujoče vsebine so predmet varstva avtorskih in drugih sorodnih pravic ter vseh oblik intelektualne lastnine in so last Nacionalnega inštituta za javno zdravje ali drugih oseb, ki so na Nacionalni inštitut za javno zdravje prenesle pravico njihove uporabe. Vsebin ni dovoljeno uporabljati v komercialne ali kakšne druge pridobitne namene, druga uporaba pa je dovoljena le z navedbo vira.

PRILOGA 2: Protokol izvedbe ankete

NIJZ najprej pripravi vprašalnik, obrazec za starše in vse potrebne dopise.

NIJZ predstavi namen in vsebino raziskave zdravstvenemu domu (ZD), ki izvaja sistematične zdravstvene preglede osnovnošolcev in preveri pripravljenost sodelovanja. Ko prejme s strani ZD potrditev glede sodelovanja, pridobi še informacijo o šolah, ki pripeljejo učence na sistematični pregled v ZD in terminih sistematičnega pregleda.

NIJZ šole seznanjajo z namero in izvede poizvedbo (telefonsko, osebno ali e-pošta) glede možnosti sodelovanja šole/njihovih učencev pri anketi. Če se šola odzove pozitivno, NIJZ uradno povabi šoli naslovi na ravnatelja.

Ko šola uradno potrdi sodelovanje, NIJZ o tem obvesti ZD.

NIJZ šole seznanjajo s strinjanjem ZD in jo zaprosi za podatek o številu učencev, ki bodo imeli v tekočem šolskem letu pregled. NIJZ natisne primerno število vprašalnikov in obrazcev za starše učencev, ki se morajo z njihovim sodelovanjem pri anketi strinjati. NIJZ pošlje obrazce na šolo.

Učenci obrazce izročijo staršem in prosijo za odobritev sodelovanja. Podpisane obrazce učenci vrnejo šoli, ki jih hrani za NIJZ do pregleda. Pri anketi sodelujejo samo učenci, katerih sodelovanje so njihovi starši odobrili.

NIJZ podpisana soglasja skupaj z vprašalniki dostavi v ZD.

Sledi obisk učencev v ZD, kjer osebje učencem v čakalnici razdeli vprašalnike in jih seznanjajo z navodili za izpolnjevanje oziroma odgovarjanje na vprašanja. Učenci izpolnjen vprašalnik oddajo zdravniku/ci ob pregledu. Zdravnik/ca v vprašalnik vnese podatke o metodi preverjanja sluha in o rezultatu preveritve. Izpolnjene vprašalnike hranijo v ZD. NIJZ po zaključenem pregledu v ZD prevzame vse vprašalnike. Soglasje staršev se hrani v zdravstvenem kartonu učenca.

Sledi vnos podatkov v Excel preglednico, analiza podatkov in priprava poročila.

NIJZ poskrbi tudi za povratno informacijo šoli in ZD, tako da jim posreduje poročilo in pripravi zgibanke za ozaveščanje mladih, kako naj zaščitijo sluh v primeru izpostavljenosti preglasni glasbi ali drugačnim vrstam hrupa.

Šoli in ZD se NIJZ ob zaključku sodelovanja zahvali.

NIJZ gradiva in poročilo objavi na svoji spletni strani.

PRILOGA 3: Shema protokola za izvedbo ankete

